

Ruimtelijke onderbouwing

Zonneveld Aardbrandsven, Cranendonck

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtgever:

Sunvest Ontwikkeling B.V.
Maarssenbroeksedijk 37
3542 DM Utrecht

Opdrachtnemer:

Eelerwoude
[Onze vestigingen](#)
088-1471100
info@eelerwoude.nl
www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer:	201038
Datum:	05-04-2022
Projectleider:	TR
Opgesteld:	TR & SIJ
Gecontroleerd:	MvA
Status:	Definitief
Versie:	4

© 2022 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	5
1.3	Vigerend bestemmingsplan	7
1.4	Leeswijzer	8
2	Planbeschrijving	9
2.1	Beschrijving huidige situatie plangebied	9
2.2	Het zonneveld	9
2.3	Landschappelijke inpassing	15
3	Beleidskaders	22
3.1	Inleiding	22
3.2	Rijksbeleid.....	22
3.3	Provinciaal en regionaal beleid.....	26
3.4	Gemeentelijk beleid.....	31
3.5	Conclusie.....	37
4	Waardentoets	38
4.1	Inleiding	38
4.2	Natuurwaarden	38
4.3	Archeologie.....	40
4.4	Cultuurhistorie.....	42
4.5	Water	42
4.6	Conclusie.....	45
5	Milieuaspecten.....	46
5.1	Inleiding	46
5.2	Bodem	46
5.3	Geluid	46
5.4	Luchtkwaliteit	48
5.5	Lichtreflectie	49
5.6	Elektromagnetische straling	49
5.7	Externe veiligheid	50
5.8	Kabels en leidingen.....	51
5.9	Bedrijven en milieuzonering.....	51
5.10	Verkeer en parkeren	52

5.11	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	52
5.12	Conclusie.....	53
6	Uitvoerbaarheid	54
6.1	Inleiding	54
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	54
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	54
6.4	Economische uitvoerbaarheid.....	55
6.5	Conclusie.....	55
	Bijlage 1 – Landschappelijk inpassingsplan	56
	Bijlage 2 – Participatieplan Aardbrandsven	57
	Bijlage 3 – Quicksan Wet natuurbescherming	58
	Bijlage 4 – Stikstofrapportage	59
	Bijlage 5 – Archeologisch bureauonderzoek	61
	Bijlage 6 – Technische tekeningen	62

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord van 2019 als centraal doel gesteld om de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 met 49% terug te dringen ten opzichte van 1990. Voor de elektriciteitssector geldt hierbij een opgave om in eerste instantie in 2030 de CO₂-emissies met tenminste 20,2 Mton te verminderen.

De provincie Noord-Brabant merkt ook dat het energievraagstuk een wereldwijd vraagstuk is en dat het ook de provincie raakt. De provincie streeft naar een energie neutrale samenleving in het jaar 2050. De ambities vanuit het Rijk en de provincie komen op gemeentelijk niveau tot uitvoering. Het beleidskader Klimaatneutraal 2030 geeft invulling aan de ambitie om klimaatneutraal te worden op het gebied van gas, elektriciteit, mobiliteit en indirect energiegebruik.

De gemeentelijke 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' beschrijft hoe de gemeente Cranendonck omgaat met de ambitie om klimaatneutraal te worden. De voorspelde energiebehoefte van Gemeente Cranendonck in 2050 is bij energiebesparing 3.576 TJ. Het doel is om in 2030 in ieder geval 16% van de energievraag op een duurzame manier op te wekken. Dit staat gelijk aan 572 Terajoule aan energie. Om de klimaatdoelstellingen voor het jaar 2050 te behalen kan een deel van het totale verbruik ingeperkt worden d.m.v. besparing. De overgebleven energievraag kan middels windenergie, zonne-energie, geothermie en biomassa opgewekt worden. Uit onderzoek van de gemeente is gebleken dat zonne-energie het grootste deel hiervan in gaat vullen. Een van de mogelijkheden is om zonnepanelen te plaatsen op daken, wat gelijk staat aan 102 TJ. Een andere mogelijkheid is om zonnevelden aan te leggen. De gemeenteraad van Cranendonck heeft beslist om tot het jaar 2024 open te staan voor 83 hectare aan zonnevelden.

1.1.1 Marktpartij en grondeigenaar nemen initiatief

Sunvest Ontwikkeling BV (hierna: Sunvest) ontwikkelt, financiert, bouwt en exploiteert zonnevelden. Sunvest heeft samen met de grondeigenaren van een aantal aaneengesloten agrarische percelen in de gemeente Cranendonck het initiatief genomen om op deze gronden een zonneveld te realiseren. Het betreft de kadastrale percelen BDL02-K-237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 259 en 1259. Het zonneveld zal op deze percelen een omvang van 76,5 krijgen. Hiervan is circa 64% (circa 49 ha.) bedekt met zonnepanelen. Het onbedekte deel van het plangebied bedraagt 36%. Deze vrije ruimte wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing in combinatie met het stimuleren van biodiversiteit en ecologie.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen tussen de kernen Budel en Maarheeze, in de gemeente Cranendonck. De kavels vormen een gebied langs de Ruilverkavelingsweg en de Randweg-Oost. De totale oppervlakte van het gebied is 76,5 hectare. Het plangebied ligt in een voor agrarische doeleinden bestemd gebied, tussen twee natuurgebieden in. De A2 bevindt zich op ongeveer 1 km ten oosten van het plangebied. In figuur 1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van zijn omgeving weergegeven en in figuur 2 is het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Ligging plangebied ten opzichte van de omgeving.

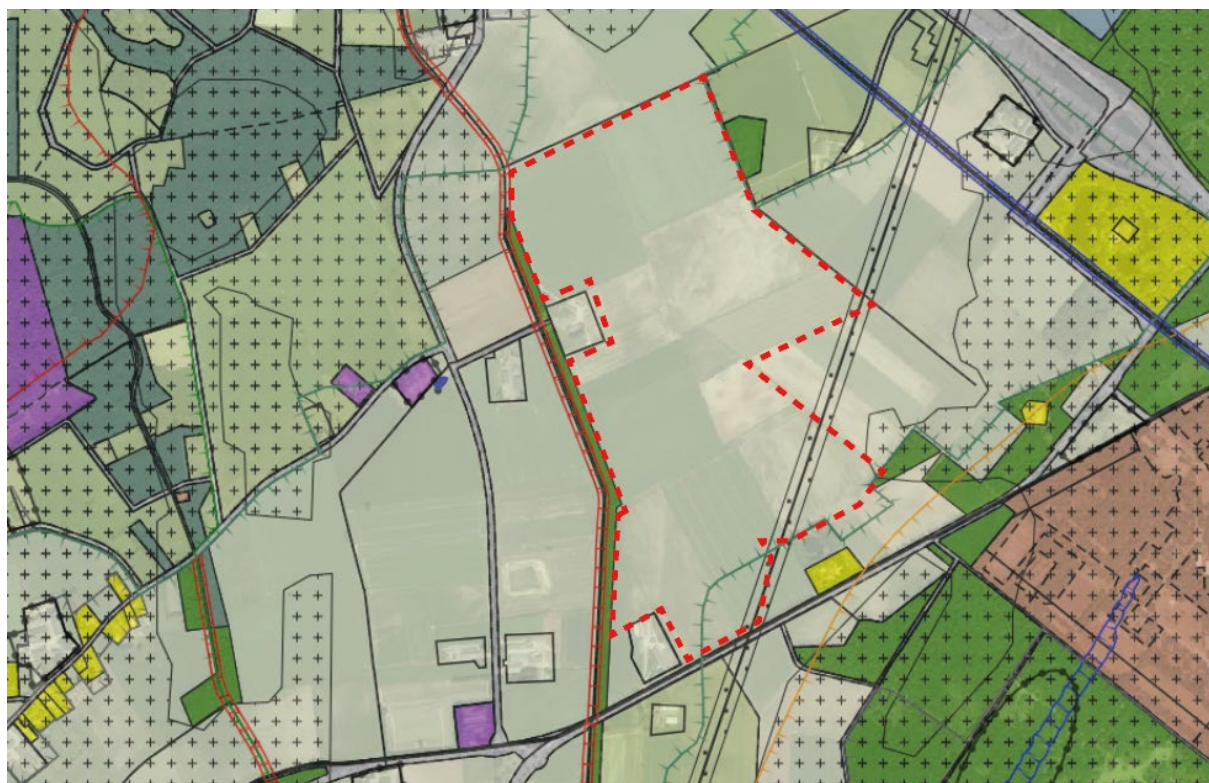

Figuur 2. Plangebied Zonneveld Aardbrandsven.

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het plangebied behoort tot een tweetal bestemmingsplannen. Dit betreffen het bestemmingsplan 'Buitengebied', vastgesteld 8 december 2009 en het bestemmingsplan 'Herziening Buitengebied', vastgesteld op 13 september 2011. Binnen het bestemmingsplan Buitengebied is op het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch' van kracht. Deze gronden zijn onder andere bestemd voor agrarische bedrijfsvoering, landschapsontwikkeling en de waterhuishouding. Daarnaast loopt een hoogspanningsleiding door het plangebied. Ter plaatse van deze hoogspanningsleiding kent het plangebied de dubbelbestemming 'Leiding – Hoogspanningsverbinding'. Tevens is in een klein oppervlak langs de rand in het oosten van het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' van toepassing. Ook is het plangebied gedeeltelijk bestemd met de gebiedsaanduidingen 'reconstructiewetzone – verwevingsgebied', 'reconstructiewetzone – extensiveringsgebied' en de noordelijk hoek met 'wro-zone – wijzigingsgebied ecologische verbindingszone'. Het bestemmingsplan 'Herziening Buitengebied' betreft de herziening van geldende de geldende regels voor het buitengebied. Voor voorliggend plangebied heeft dit geen gevolgen.

De realisatie van het zonneveld past niet binnen het vigerend bestemmingsplan. Voor de realisatie van het zonneveld wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van het bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Figuur 3. Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied' (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Beschrijving huidige situatie plangebied

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.1.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied voor het zonneveld aan de Ruilverkavelingsweg is gelegen in het buitengebied van de gemeente Cranendonck, op de grens van de Provincies Brabant en Limburg. Het omvat zes aaneengesloten kavels met de kadastrale gemeentenamen BDL02-K-237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 259 en 1259. De totale oppervlakte van de kavels bedraagt 76,5 hectare.

De percelen worden momenteel gebruikt voor agrarische doeleinden. Langs de westzijde van het plangebied ligt een bossingel. De oostzijde wordt gevormd door een langgerekte combinatie van struweel en bomen.

Het landschap vormt zich door open agrarische belden omzoomd door bomenlanen, enkele bosschages en aan de westzijde de Boschloop. Deze open velden zijn doorgaans in gebruik voor agrarische doeleinden. Aan de west- en zuidzijde van de percelen staan meerdere agrarische en semi-agrarische bedrijven. De zuidoostelijke zijde grenst aan een burgerwoning en het Natura 200-gebied 'Weerter- en Budelerbergen & Ringselven'. Dit gebied behoort tot het Natuurnetwerk Brabant (en Nederland).

Figuur 4. Impressie plangebied (bron: Eelerwoude).

2.2 Het zonneveld

In deze paragraaf wordt het plan voor het zonneveld Aardbrandsven toegelicht. Ten behoeve van het plan is door adviesbureau Haver Doeze een inrichtingsplan opgesteld. Dit plan is weergegeven in bijlage 1 'Landschappelijk inrichtingsplan'.

2.2.1 Initiatiefnemers voor een zonneveld

In samenwerking met Sunvest hebben initiatiefnemers een plan gevormd voor het realiseren van een grondgebonden zonneveld in Aardbrandsven. De initiatiefnemers zijn veehouders en in bezit van een aantal percelen. Aangezien de huidige eigenaren niet beschikken over opvolgers voor hun agrarisch bedrijf, zijn zij op zoek gegaan naar andere gebruiksmogelijkheden voor hun gronden. In samenspraak met Sunvest zijn zij tot het

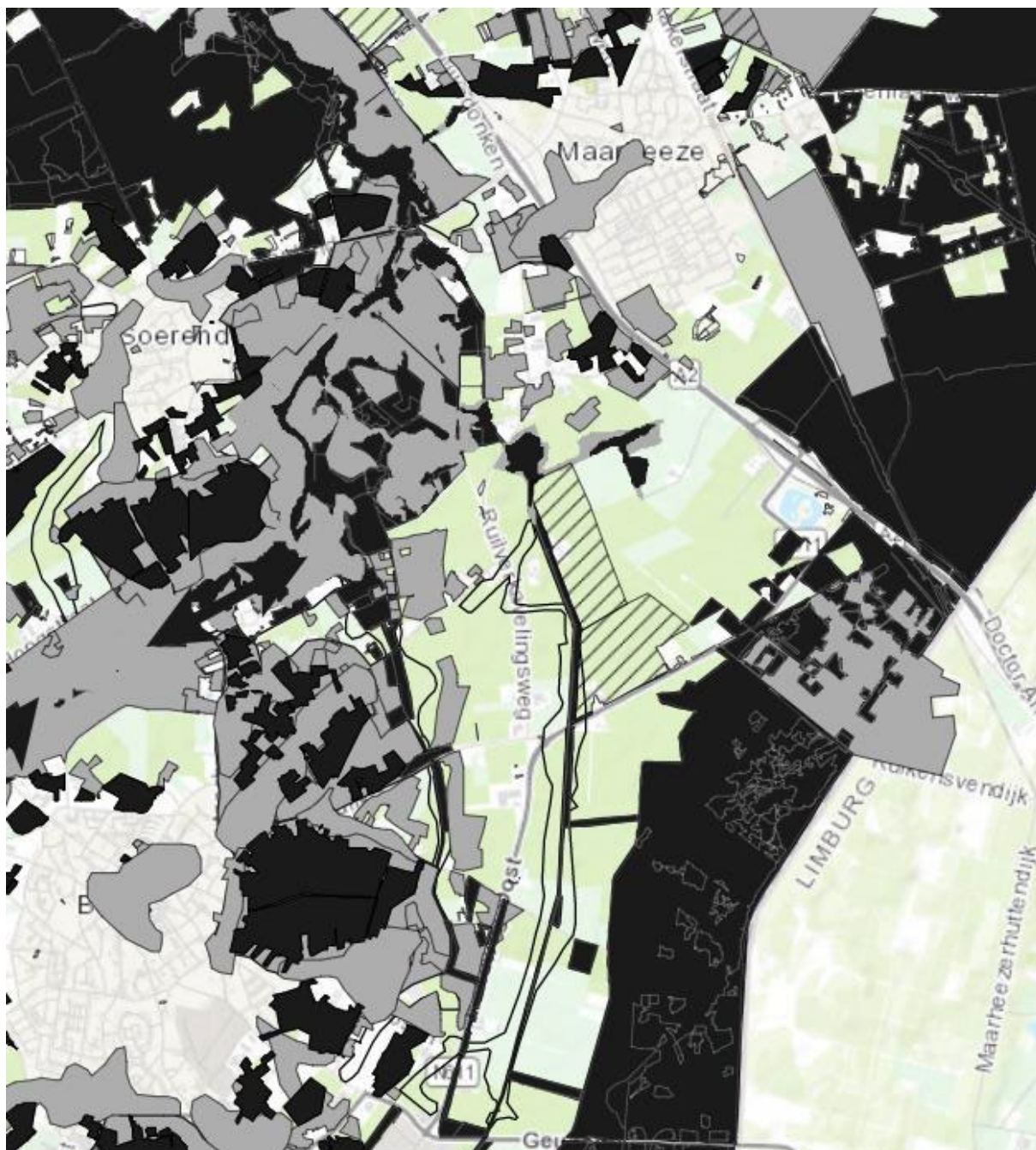
plan gekomen voor een zonneveld van 76,5 hectare gekomen. Hiervan zal circa 64% (circa 49 ha.) worden gebruikt voor het grootschalig opwekken van duurzame energie. De overige 36% van het plangebied blijft onbedekt en wordt ingezet voor het goed inpassen van het zonneveld en voor het versterken van natuur- en landschapswaarden.

2.2.2 Locatiekeuze

Gezien de ambitie van de provincie Noord-Brabant om in 2050 energieneutraal te zijn is het noodzakelijk om ook grondgebonden zonnenvelden aan te leggen. De gemeente Cranendonck heeft met het 65 hectare grote zonneveld Nyrstar al een bijdrage geleverd aan deze ambitie. In de 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' heeft de gemeente Cranendonck voor de periode tot 2024 de ambitie om 83 hectare zonnenvelden te realiseren. Daarnaast wordt in de Regionale energiestrategie 1.0 van de Metropoolregio Eindhoven ook aangegeven dat grondgebonden zonnenvelden noodzakelijk zijn om de doelstelling van een bijdrage van 2 TWh te kunnen halen. Hiervoor zijn zoekgebieden geformuleerd, waar voorliggend initiatief binnen valt.

Samen met een aantal lokale partners wil Sunvest invulling geven aan deze ambitie. Zij heeft een overeenkomst gesloten met de grondeigenaren van de drie aaneengesloten kavels in het buitengebied van Cranendonck om daar een zonneveld te realiseren. De keuze voor dit gebied is gemaakt aan de hand van de gemeentelijke 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024', waarin is aangegeven in welke gebieden mogelijkheden voor grondgebonden zonnenvelden worden gezien. Deze gebieden zijn aangegeven op in de zwart-wit kaart uit het gemeentelijke beleidskader. Dit is tevens een vastgesteld zoekgebied voor zon vanuit het RES-beleid van de Metropoolregio Eindhoven. De locatie voor Zonneveld Aardbrandsven komt dus terug in zowel het gemeentelijk als het regionale beleidskader. De percelen worden tevens beschouwd als kwalitatief slechte landbouwgrond. Hier wordt in paragraaf 3.4.1 verder op ingegaan.

Gezien het aangrenzende Natuurnetwerk Nederland wordt er bij de inpassing van het zonneveld Aardbrandsven sterk ingezet op de ontwikkeling en verbinding van de lokale natuur. Het zonneveld maakt het mogelijk dat inheemse flora en fauna zich, door de landschappelijke en ecologische inpassing, weer kunnen vestigen in het gebied dat nu agrarisch is gebruik is. Niet alleen wordt er rondom en onder de panelen ingezet op meervoudig ruimtegebruik, doormiddel van onder andere begrazing door schapen en de inrichting met kruiden- en bloemrijkgrasland. Ook is er in het plan ruimte voor zones die enkel dienen als natuur. Struweelsingels, fruitbomen en kruidenrijkgrasland zijn te vinden in en rondom het zonneveld. Het plan vindt hiermee aansluiting bij het naastgelegen Natuurnetwerk Brabant. In paragraaf 2.3 wordt nader ingegaan op welke manier zorg wordt gedragen voor meervoudig ruimtegebruik en de aansluiting bij het naastgelegen Natuurnetwerk Brabant.

Figuur 5. Kaart met gebieden (wit & grijs) waar mogelijkheden worden geboden voor zonnenvelden, in de gemeente Cranendonck. Gearceerd gebied betreft een onderdeel van Zonnenveld Aardbrandsven en ligt in het witte gebied wat aangeeft dat het in het 'reguliere afwegingskader' van de gemeente valt. (bron: Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024)

2.2.3 Technische gegevens zonneveld

Het plangebied voor de ontwikkeling van het zonneveld bestrijkt 76,5 hectare. Niet de gehele oppervlakte wordt gebruikt voor het plaatsen van zonnepanelen (hierna: pv-panelen). Ongeveer 36% van het plangebied blijft onbedekt en wordt ingezet voor het inpassen van het zonneveld en het versterken van natuur- en landschapswaarden. De overige 64% wordt gebruikt voor het plaatsen van zonnepanelen. In voorliggend ontwerp leveren de panelen tezamen een opwekvermogen van circa 104 MWp. Het zonneveld kan hiermee ongeveer 35.000 huishoudens van duurzaam opgewekte energie voorzien. Het opwekvermogen van de installatie kan nog wat omhoog of omlaag afhankelijk van de stand van de techniek tijdens de bouwfase.

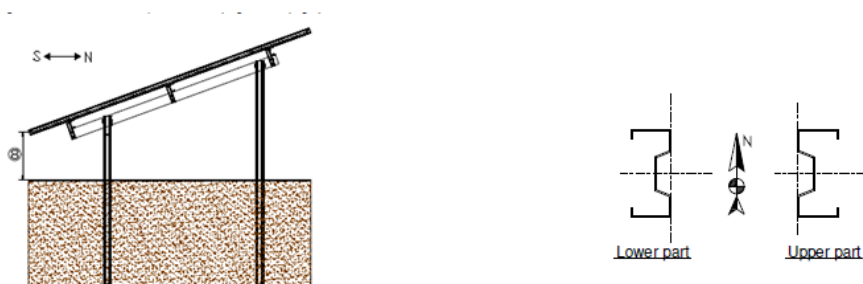
Netaansluiting

Aangezien het geïnstalleerd vermogen van het zonneveld boven de grens ligt van Enexis, heeft Sunvest contact over de netaansluiting met de landelijke netbeheerder Tennet. Tennet heeft, samen met regionale overheden, gekeken naar het lokale en regionale beleid. Door uitbreidingen op het net af te stemmen met de RES borgt Tennet dat alle initiatieven die binnen de RES passen kan aansluiten. Dit geldt dus ook voor het zonneveld Aardbrandsven. Het duurt echter even voordat Tennet een tijdlijn kan afgeven om het initiatief aan te sluiten. Tennet Beoordeelt eerst de aanvraag door middel van een Quickscan. Deze ligt momenteel bij Tennet ter behandeling. Daarop volgt een "offerte Basisontwerp". Waarna de offerte getekend zal worden en het zonneveld wordt aangesloten op het elektriciteitsnet. Een alternatieve aansluiting kan gevonden worden bij een grote lokale afnemer van de stroom. Dit zou het aansluitproces significant kunnen versnellen. Sunvest heeft momenteel meerdere gesprekken met een lokale afnemer gevoerd en samen werken de partijen toe naar een principeakkoord voor een netaansluiting.

Recentelijk heeft netbeheerder Enexis laten weten dat zij extra capaciteit vrij hebben op het onderstation in Maarheeze. Enkele gesprekken hebben plaatsgevonden met de netbeheerder en gemeente. Enexis bereid op het moment een offerte voor.

Fundering

Ten behoeve van de stabiliteit van de zonnepanelen worden stalen palen de grond in geheid. De diepte hiervan zal op ongeveer 1,5 meter liggen. Een sonderingsonderzoek voorafgaand aan de bouw bepaald uiteindelijk de exacte diepte die nodig is om de frames stevig genoeg te plaatsen. Na de exploitatieperiode van 25 jaar worden deze op een eenvoudige wijze, zonder graafwerkzaamheden, uit de grond getrokken. Betonnen funderingen zijn niet benodigd.

Figuur 6. Impressie fundering zonnepanelen.

2.2.4 Toegankelijkheid en ontsluiting van het zonneveld

De huidige landbouwpercelen worden momenteel ontsloten via meerdere toegangen. Echter, de route via de Rijksweg 2, die ten oosten van het plangebied is gelegen, is de meest geschikte plek voor de hoofdingang. De route via de rijksweg 2, zal tevens tijdens de bouw en ontmantelingsfase gebruikt worden aangezien hinder voor overig verkeer tot het minimum beperkt blijft. De overige ontsluitingen aan de Randweg-Oost en de Ruilverkavelingsweg 12 kunnen in de exploitatieperiode wel dienen als alternatieve ingangen om beheerwerkzaamheden efficiënt te verrichten. Gelet op de scheiding tussen de zes deelgebieden van het zonneveld en de grootte van het plangebied is dit wenselijk. Door en rondom het park komen er paden voor onderhoud.

2.2.5 Bouw

De start van de bouw is afhankelijk van het moment waarop de vergunningen zijn verleend, de benodigde rijkssubsidies zijn toegewezen en wanneer de netaansluiting met voldoende transportcapaciteit gerealiseerd is. Het uitgangspunt is om op 1 juli 2024 te starten met de bouw van het zonneveld en de exploitatie te laten beginnen op 1 april 2025. De periode voor het installeren van de zonnepanelen en plaatsen van de omvormers beslaat een periode van ongeveer 6 tot 12 maanden. De bouw zal worden uitbesteed aan een nog nader te bepalen EPC partij in samenwerking met Sunvest haar technische partner ProfinNRG.

2.2.6 Looptijd

Het zonneveld is van tijdelijke aard. Na afloop van het 25ste operationele jaar wordt het zonneveld volledig ontmanteld. De zonnepanelen met bijbehorende installaties worden dan verwijderd en de grond milieutechnisch teruggebracht naar de staat van voor de exploitatieperiode. Om dit te borgen voert Sunvest aan het begin van de bouw een nulmeting van de bodem uit en zal het na de exploitatie ook een eindmeting van de bodem uitvoeren. De landschappelijke inpassingsmaatregelen, zoals struweel en de bosstrook kunnen, in afstemming met het bevoegd gezag, na 25 jaar worden behouden. Aan het eind van de levensfase zorgt Sunvest voor hergebruik of een milieuvriendelijke verwerking van het elektronisch materiaal van het zonnepark, zoals de bekabeling, zonnepanelen, omvormers en transformatoren. Aan de hand van de dan geldende stand van de techniek en richtlijnen.

2.2.7 Communicatie en participatie

Ten behoeve van de betrokkenheid van de lokale gemeenschap van Cranendonck bij het zonnepark Aardbrandsven heeft Sunvest een participatieplan gemaakt (zie bijlage 2). Dit participatieplan beschrijft de procesparticipatie en in de bijlage van het participatieplan wordt tevens de financiële participatie beschreven.

Communicatie en proces participatie

Sunvest vindt het belangrijk dat direct omwonenden, de buurt, de lokale gemeenschap en belangenorganisaties uit Cranendonck zo goed mogelijk betrokken zijn bij de planvorming van het zonneveld, zodat zij goed op de hoogte zijn van het plan en Sunvest het zonneveld steeds verder kan verbeteren op basis van hun input. Daarom is Sunvest al sinds februari 2020 in gesprek met de omgeving. Zo is er een avond voor de buurt geweest, hebben keukentafelgesprekken plaatsgevonden met omwonenden en zijn er gesprekken gevoerd met belangenorganisaties die tot concrete ideeën hebben geleid. Na goedkeuring van het principeverzoek door de gemeente is er opnieuw een bewonersavond voor de buurt georganiseerd en zijn er wederom keukentafelgesprekken met direct omwonenden geweest en alle belanghebbenden zijn gesproken en eventuele opmerkingen en zorgen zijn weggenomen. In het begin van 2021 is er een gemeente brede (digitale) inloopavond gehouden die op de website van Sunvest terug te zien is. Om de gemeente en gemeenteraad gelegenheid te geven om vragen te stellen is er een raadsinformatiebijeenkomst georganiseerd begin oktober 2021.

In het plan is ook genoemd welke conclusies tot nu toe uit het participatietraject getrokken kunnen worden en welke mitigerende maatregelen genomen zijn. De gespreksverslagen worden separaat met de gemeente gedeeld.

Financiële participatie

De gemeente heeft aangegeven dat zij de lokale participatie het liefst in samenwerking met een lokale energiecoöperatie ingevuld ziet worden. Dat sluit aan bij de werkwijze van Sunvest. Zo wil Sunvest dat de lokale gemeenschap meeprofiteert van de inkomsten en duurzame stroom uit het zonneveld. In de ogen van Sunvest moet de wijze waarop zonneveld Aardbrandsven ontwikkeld en beheerd wordt een stimulans geven aan draagvlak voor de energietransitie in de gemeente Cranendonck. Een belangrijk streven is dat de baten van het zonneveld voor 50% terecht komen bij de lokale omgeving.

Hiertoe heeft Sunvest vanaf het begin van 2020 contact gelegd met lokale energiecoöperaties en is er veelvuldig overleg geweest tussen Sunvest en lokale en regionale partijen. De financiële participatie is geborgd in de anterieure overeenkomst en het aangehechte (financiële) participatieplan, welke is te vinden in bijlage 2. Het financiële participatieplan beschrijft onder meer een zon op dak initiatief wat vanuit het omgevingsfonds zal worden gerealiseerd zodra het zonnepark gebouwd kan worden. Het participatieplan is aangevuld met een plan om batterijen toe te voegen aan grotere zonnedaken die kampen met netcongestie om zo meerwaarde te creëren voor lokale zonnedak initiatieven. Zo wordt tevens voldaan aan de compensatie in het kader van de zonneladder.

Gedragscode zon op land

Als lid van Holland Solar hanteert Sunvest, via haar aangesloten moederorganisatie ProfiNRG, bij elk project de algemene gedragscode. Deze gedragscode bestaat uit de volgende 3 principes:

- Zonnevelden worden altijd ontwikkeld in samenwerking met de omgeving. Eisen en wensen m.b.t. locatie, inpassing en deelnemende partijen worden in dit verband vanaf de eerste gesprekken meegenomen.
- De tweede leidraad is dat de ontwikkeling altijd een meerwaarde moet opleveren dus, mooie gebieden niet aantasten, de projecten goed vormgeven, de ontwikkeling levert werk op voor de lokale omgeving.
- Als laatste geldt dat pv-projecten in principe eindig zijn. Het zijn geen woonwijken of snelwegen; het is tijdelijk landgebruik. Wanneer ze worden ontmanteld, mag er geen enkel zichtbaar of onzichtbaar spoor worden achtergelaten.

Deze principes geven alle betrokken partijen houvast en zekerheid over de verantwoorde gang van zaken en zijn een toegevoegde waarde voor iedereen. Sunvest gelooft dat een goede relatie met de burens en andere belanghebbenden in de omgeving (samen de stakeholders) voor wederzijds vertrouwen en betere resultaten zorgt. Daarom stellen zij het bouwen aan een duurzame relatie bij projectontwikkeling centraal. Daarbij zijn open en heldere communicatie en het vroeg betrekken van belanghebbenden sleutelfactoren.

2.3 Landschappelijke inpassing

2.3.1 Schaal van het landschap en de directe omgeving

Het plangebied is onderdeel van een jong ontginningsgebied. Voor deze ontginning bestond het gebied uit uitgestrekte heidevelden, maar door ruilverkavelingen zijn de eigenschappen van het landschap grotendeels verdwenen. Rechte wegen en een open vlakte, met grootschalige en strakke percelen, vormen nu het landschapsbeeld. Enkele bosschages, bomenrijen, struweelstroken en waterlopen zorgen voor afwisseling in het landschap.

Voorliggend plan respecteert de bestaande landschapsstructuren. Het sluit aan bij het grootschalige productiekarakter van het landschap en bij het naastgelegen Natuurnetwerk Brabant (behorend tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN)). Voorliggend zonneveld volgt de noord-zuid structuur van de Boschloop en verlengt de daarlangs gelegen bestaande ecologische verbindingszone. Tevens wordt in het plan een stap gemaakt om deze via een natte natuurzone te verbinden met het Aardbrandsven. Ze sluit bovendien op deze grotere verbindingen aan met een netwerk van kleinere groensingels langs en door het zonneveld. Zo wordt een bredere gebiedsvisie weergegeven om de Natuurgebieden met elkaar te verbinden. Daarnaast voegt het zonneveld zich in de schaal en richting van omliggende kavels. Het groen aan de randen van de 6 samengevoegde deelgebieden volgt de bestaande verkavelingsvorm en sluit aan bij bestaande kavelsloten. Dit is te zien in figuur 7.

Figuur 7. Inrichtingsplan Zonneveld Aardbrandsven opgesteld door Haver Droeze (zie tevens bijlage 1).

2.3.2 Landschappelijke inrichting

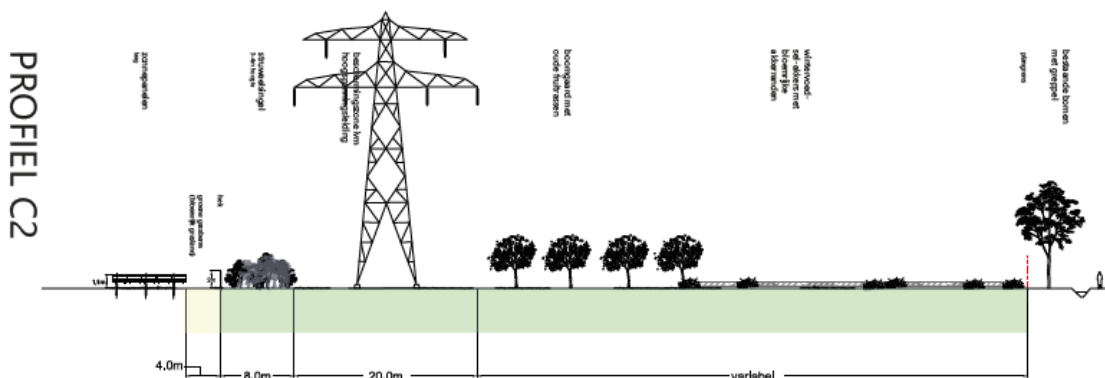
Het park is opgezet met een zuid-opstelling en is verdeeld in twee delen met verschil in hoogte. In deelgebieden 1 en 2 worden de panelen maximaal 2,2 meter hoog. Het zuidelijke en oostelijke deel (deelgebieden 3-6) is, om een weidse ruimtelijke beleving – onder meer vanaf Randweg oost – mogelijk te houden, lager dan 1,6 meter. Zie hiervoor tevens paragraaf 2.3.3. De hoogte van de panelen is zo gekozen dat op het gehele plangebied dubbelgebruik met het begrazen door schapen mogelijk te maken.

Natte natuurzone met vochtige heide

Onder invloed van kwel ontstonden in deze omgeving vanouds Elzenbroek- en Berkenbroekbossen. Door intensieve begrazing met schapen is de successie naar (laagveen)bos beperkt tot natte heide. Natte heide met poelen en struweel zal langs de noordgrens van het plangebied worden (her)ontwikkeld. Dit habitattypen biedt kansen voor o.m. Kamsalamander, Kleine modderkruiper, Boomleeuwerik, Roodborsttapuit etc.

Fruitbomen en wintervoedselakker

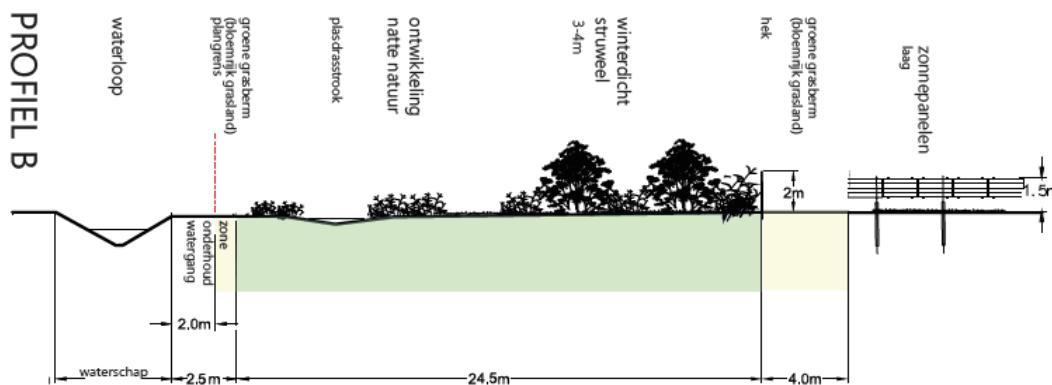
Ten zuidwesten van het erf Randweg-Oost 35 aan de oostzijde van de hoogspanning is een veld opengehouden voor uitzicht en ruimtelijke geleiding. Dit veld ligt op korte afstand van het Weerterbos en kan een rol spelen als stapsteen naar het Aardbrandsven en verder voor bijvoorbeeld reeën. Hier worden aan de achterzijde, gezien vanaf de weg, fruitbomen geplant en wordt de grond verder beheerd als bouwland met enkele wintervoedselakkers. Ten behoeve van vleermuizen worden hier kasten opgehangen.

Figuur 8. Doorsnede 'C2' ter hoogte van de hoogspanningsleiding (bron: Haver Doeze).

Struweel- en bossingels

Dit open landschap is het park aan de oost- en zuidzijde grotendeels omzoomd door een 8m brede bossingel teneinde het uitzicht op de panelen vanaf andere erven en vanaf de wegen groen te houden. Rond het lagere deel van het park en onder de hoogspanningsleiding is dit een struweelsingel die lager kan zijn omdat de panelen hier lager zijn. Rond het hogere deel van het park is de struweelsingel hoger en aan de noordzijde aangevuld met enkele groepen boomvormers. De westzijde van het park wordt aan het zicht onttrokken door de brede bestaande bossingel langs de Boschloop, welke wordt doorgezet tot aan de dwarssloot naar het Aardbrandsven. Om deze in de winter open singel te verdichten wordt erkend met Staatsbosbeheer om riet aan te planten over de gehele lengte van de grensgreppel aan de parkzijde.

Figuur 9. Doorsnede 'B' aan de noordzijde van deelgebied 1 (bron: Haver Doeze).

Bloemen- en kruidenrijk grasland

De bodem onder de hogergeplaatste zonnepanelen wordt ingezaaid met een kruidenrijk grasland. Dit wordt onderhouden door begrazing met schapen. Aan de randen in de zomen van de struweelsingels wordt een bloemrijk mengsel gezaaid en wordt verschrallingsbeheer toegepast (geen begrazing). Onder de lage panelen vindt beheer plaats door 2x per jaar te maaien. Gewenst eindbeeld is een gevarieerde kruidachtige en bloemrijke grasvegetatie die voedsel en habitat versterkt voor met name insecten (onder meer Wilde bijen en Vlinders) maar ook vogels (onder meer Patrijs) en kleine dieren.

Figuur 10. Impressie bloem- en kruidenrijk grasland.

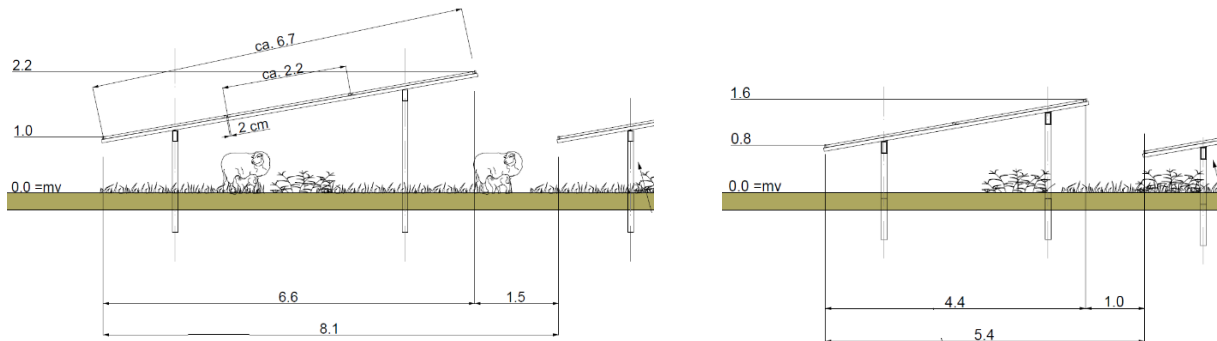
2.3.3 Schaal van het zonneveld

Panelen, hoogte en oriëntatie

Het zonneveld wordt onderverdeeld in vier aparte velden met daartussen natuurlijke afscheidingen. De zonnepanelen worden allemaal geplaatst op tafels en staan in een zuid opstelling. Bij de deelvelden 1 en 2 bedraagt de hellingshoek 10 tot 16 graden, de goothoogte 1 meter en een nokhoogte 2,2 meter. De panelen in deelveld 3 t/m 6 worden gebouwd op een nokhoogte van circa 1,6 meter, om de openheid van het landschap zoveel mogelijk te behouden. De panelen zijn niet zichtbaar door de 1,6 meter en 3-5 meter hoge stroken van struweel. Met deze hoogtes kunnen schapen onder de panelen grazen. Op plaatsen waar de hoogspanning het plangebied doorkruist worden geen bomen geplaatst, maar enkel struweel van maximaal 4 meter hoog.

Voor het plaatsen van panelen wordt gebruik gemaakt van een 'slide-in montagesysteem', waarbij 1 cm ruimte tussen de panelen wordt gehouden voor de infiltratie van regenwater. Regenwater dat op de panelen valt, kan

zo tussen deze tussenruimtes doorstromen en ook infiltreren in de onderliggende grond. De zonnepanelen worden allen georiënteerd naar het zuiden voor een optimaal ruimtegebruik en efficiëntie. Naast het regenwater zorgt deze ruimte tussen de panelen ook voor meer zonlicht op de bodem. Dit zorgt weer voor een betere flora en fauna onder de panelen.

Figuur 11. Paneelvelden 1 en 2 (links) en paneelvelden 3 t/m 6 (rechts).

Bifocale panelen

De panelen zijn constant in ontwikkeling. Bifocale panelen wekken zonlicht op aan zowel de voor- als de achterkant van het paneel. Dit betreft het licht wat gereflecteerd wordt door de ondergrond en overige omgeving. Deze bifocale panelen zijn van het type glas-glas waar door die ook zonlicht doorlaten op de bodem. Zij zijn als het ware transparanter. Dit is ook bevorderend voor de onderbegroeiing en de bodem. Voorafgaand aan de bouw van het zonnepark zal worden bekeken of het haalbaar is om deze duurdere panelen te implementeren bij dit zonnepark

Hekwerk en beveiliging

Voor de beveiliging en veiligheid van het zonnenveld is het van belang om het zonnenveld af te sluiten van onbevoegden. Het hekwerk heeft een hoogte van 1,8 tot 2 meter. Het hekwerk wordt op 20 cm boven het maaiveld geplaatst, zodat kleine zoogdieren (zoals de das) het plangebied kunnen blijven gebruiken om zich te verplaatsen tussen de omringende gebieden.

Naast een hekwerk wordt er voor de beveiliging van het zonnenveld een camerasysteem rondom het zonnenveld aangelegd. De camera's komen op circa 6 meter hoogte te staan en beschikken over bewegingsdetectie. Bij het signaleren van ongewenste bewegingen wordt de alarmcentrale gealarmeerd. Deze neemt contact op met Sunvest om de beelden te analyseren en zal besloten worden de politie of een veiligheidsbeambte in te schakelen.

Figuur 12. Impressie hekwerk (bron: landschappelijk inpassingsplan Haver Doeze).

Transformatorstations

Binnen het plangebied worden meerdere transformatorstations geplaatst. Uitgegaan wordt van circa 16 stuks van 6 MVA en een inkoopstation. Deze worden binnen het hekwerk en zoveel mogelijk buiten het zicht van de omgeving geplaatst, zie hiervoor figuur 22 in paragraaf 5.3.

Parkeerplaatsen

Ten behoeve van het onderhoud en beheer wordt er bij de ingang van het zonneveld aan de Rijksweg 2 extra ruimte vrijgehouden voor voertuigen ten behoeve van beheer en onderhoud. Hiertoe worden geen extra parkeerplekken gerealiseerd.

Educatie en recreatie

Sunvest wil naast de ontwikkeling van een zonneveld niet alleen bijdragen aan de ruimtelijke ontwikkeling van de omgeving. Ook wil zij geïnteresseerden de mogelijkheid bieden te leren over het zonneveld en de bijbehorende natuur. Daarom gaat Sunvest informatieborden ontwikkelen en plaatsen, met als doel de educatie over de onderwerpen natuur, water en de energietransitie.

Figuur 13. Impressie natte heide noordzijde plangebied, als bedoeld door Sunvest. (Bron: Haver Doeze)

In het noordelijke en oostelijke deel van het plangebied wordt een stuk natte natuur ontwikkeld, zie hiervoor figuur 7 en doorsnede B. Voor recreatie wordt het gedeelte met natte natuur ontsloten door een half verhard pad wat over gaat in een vlonderpad wat terugkeert. Ter informatie wordt op twee plekken een infobord geplaatst met een picknickbank. Bij informatiebord 1 wordt informatie getoond over het zonneveld, de natuur, het landschap en duurzaamheid. Bij informatiebord 2 (aan de randweg oost) zal informatie staan over het zonneveld en duurzaamheid.

Gebiedsvisie

De Provincie Noord-Brabant en de gemeente Cranendonck hebben aangegeven dat meerwaardecreatie ook zit in de zorgvuldige inpassing in het landschap in een groter perspectief. De ambitie om met dit zonnepark een schakel te vormen tussen natuurgebieden de Weerter- en Budelerbergen en het Cranendonckse Bos. Het

zonnepark is daarom vormgegeven met veel natuurstroken en -zones, die een schakel vormen in deze bredere gebiedsopgave. Zie hiervoor ook landschappelijke inrichtingsplan in de separate bijlage.

Aan het einde van de looptijd van het zonnepark, over 25 jaar, zal het project geheel worden ontmanteld. Met de natuurelementen kan echter worden voorgesorteerd op een bredere visie door de gemeente en de provincie.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI)

Nederland staat in de komende jaren voor een aantal opgaven van nationaal belang. De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) stelt dat grote en complexe opgaven zoals klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw Nederland flink zullen veranderen. Deze opgaven moeten benut worden om vooruit te komen en tegelijkertijd het mooie van Nederland te behouden. De NOVI biedt perspectief om de grote opgaven aan te pakken. Hierbij is omgevingskwaliteit het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.

Vanuit de NOVI geeft het Rijk kaders en richting voor zowel nationale als decentrale keuzes. Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. In de NOVI wordt gesproken over een 'omgevingsinclusief' beleid. De NOVI beschrijft enerzijds een toekomstperspectief met ambities en anderzijds de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortvloeiende opgaven. Deze opgaven zijn het verschil tussen de ambitie en de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen. Waar de opgaven vragen om een geïntegreerde benadering, komen deze samen in vier prioriteiten. Op deze vier prioriteiten zijn beleidskeuzes gemaakt. De vier prioriteiten zijn:

- 1) Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie.
- 2) Duurzaam economisch groeipotentieel.
- 3) Sterke en gezonde steden en regio's.
- 4) Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om de beleidskeuze weloverwogen te maken worden drie afwegingsprincipes, die helpen bij het afwegen en prioriteren van de verschillende belangen en opgaven, gehanteerd namelijk; 1) Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies, 2) Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal en 3) Afwentelen wordt voorkomen.

In de NOVI wordt gesteld dat de klimaatdoelstelling in lijn is met de Parijse klimaatdoelstelling: in 2050 vrijwel geheel klimaat neutraal. De ambitie is dat de omslag naar 100 procent circulair in 2050 gerealiseerd is en dat een zo goed mogelijke inpassing van duurzame energie in de leefomgeving is. In 2050 is Nederland erin geslaagd al deze ontwikkelingen zorgvuldig in te passen of nieuwe landschappen te creëren, met zo min mogelijk hinder of overlast voor mensen en het ecosysteem. De NOVI ziet het van nationaal belang om de internationale afgesproken doelen te behalen. De opgave is dan ook om de broeikasgassen. Ten opzichte van 1990 te reduceren met tenminste 49 procent in 2030 en met 95 procent in 2050. Een andere opgave is het vervangen van fossiele energiebronnen door duurzame bronnen.

Bovenstaande opgaven manifesteert zich rond een van de vier prioriteiten, namelijk prioriteit 1 'Ruimte voor klimaatadaptatie energietransitie'. In beleidskeuzes van deze prioriteit wordt benoemd dat overheden, marktpartijen en maatschappelijke organisaties samenwerken aan het bijtijds halen van doelstellingen, die in het Klimaatakkoord zijn bepaald.

Het Nationaal Programma RES vormt een platform voor onderling samenwerken, vergelijken, leren en uitdagen. De energietransitie kan een hefboom zijn voor kwaliteitsverbetering, zowel ruimtelijke als bijvoorbeeld voor ecologische, economische of sociale verbeteringen. Zonnevelden kunnen bijvoorbeeld economische dragers voor het landelijk gebied worden. Daarnaast moeten zonnevelden in het landschap worden ingepast. De afwegingprincipes van de NOVI leiden tot een voorkeur voor zonnepanelen op daken en gevels van gebouwen. Vanuit diezelfde principes hebben daarna onbenutte terreinen in bebouwd gebied de voorkeur. Om aan de gestelde energiedoelen te voldoen, kan blijken dat ook locaties in het landelijk gebied nodig zijn.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

In de NOVI wordt de ambitie uitgesproken dat in 2050 de Parijse Klimaatdoelstellingen worden behaald. Voorgenomen zonneveld draagt bij aan de reductie van broeikasgassen in 2030 en 2050. Daarnaast draagt het voorgenomen zonneveld met de bijbehorende landschappelijk inpassing (zie paragraaf 2.3) bij aan de ruimtelijke en ecologische kwaliteitsverbeteringen van het landschap. Binnen de gemeente Cranendonck is er op daken, gevels en onbenutte terreinen niet voldoende ruimte om te voldoen aan de opgave van 16% duurzame energie in 2030 (zie paragraaf 3.4). Met de ontwikkeling van voorgenomen zonneveld wordt bijgedragen aan de ambities, opgaven en prioriteiten van de NOVI en wordt geen afbreuk gedaan aan het streven van een zo hoog mogelijke kwaliteit van de leefomgeving.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker vooropzet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, waarin is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonneveld in Cranendonck is dat de vraag naar elektriciteit blijft groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergevorderd is. De ontwikkeling van het grootschalige zonneveld in de gemeente Cranendonck levert een behoorlijke bijdrage aan de ambities van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.3 Rijkscoördinatieregeling

Projecten met een dusdanige omvang dat deze van nationaal belang worden geacht vallen onder het toezicht van het Rijk. De Rijksoverheid kan in deze gevallen de besluitvorming coördineren. Voor zonnevelden geldt dat bij projecten waarbij de capaciteit groter is dan 50 MW de rijkscoördinatieregeling (RCR) op grond van de elektriciteitswet 1998 van toepassing is. Het Rijk (Ministerie van Economische Zaken & Klimaat) neemt bij een project dat onder de rijkscoördinatieregeling (RCR) valt zelf het ruimtelijke besluit. Wanneer projecten onder de RCR vallen kan de betreffende gemeente een verzoek indienen om de RCR buiten toepassing te verklaren. Hiermee wordt het bevoegd gezag voor de besluitvorming omtrent het zonneveld overgedragen aan de gemeente.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Aangezien voorgenomen ontwikkeling het piekvermogen van 50 MW overschrijdt is, op grond van de Elektriciteitswet van 1998, de Rijkscoördinatieregeling van kracht. Sunvest en de gemeente Cranendonck hebben daartoe een verzoek ingediend bij het Ministerie van EZK om de RCR buiten toepassing te laten en het bevoegd gezag over te dragen aan de gemeente Cranendonck. Het ministerie heeft laten weten hier positief tegenover te staan. Alvorens deze bevoegdheidsoverdracht plaats kan vinden heeft zij in het kader van hoor en weder hoor, instemming nodig van de Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant. Op 16 november 2020 heeft de provincie Noord-Brabant ingestemd met het voornemen, waarna het Ministerie van EZK op 24 november 2020 besloten¹ de RCR buiten toepassing te laten voor de realisatie van Zonneveld Aarbrandsven.

3.2.4 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam.
- Kustfundament.
- Grote rivieren.
- Waddenzee en waddengebied.
- Defensie.
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

¹ DGKE-WO/20243720

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen. De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonneveld op de huidige agrarische percelen is geen nieuw stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State ¹² blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding.

Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april 2018 geoordeeld dat een zonneveld geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer akzwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461). Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit het principe van een goede ruimtelijke ordening wordt hierna wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Zowel in de omgevingsvisie van de provincie Noord-brabant 'De Kwaliteit van Brabant' als de 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' is deze behoefte benoemd. De provincie Noord-Brabant heeft als doel om in 2030 ten minste 50% van de energie duurzaam op te wekken. De provincie zet zich grootschalig in voor energie via zon, wind, water en duurzame warmte. De gemeente heeft aangegeven open te staan voor 83 hectare aan zonnenvelden om een deel van de resterende energievraag in te vullen. Het zonneveld Aardbrandsven kan met een totaal oppervlakte van 76,5 hectare, waarvan circa 75% aan zonnepanelen, al aan meer dan de helft van het aantal hectare voldoen.
2. Een benodigde energievraag kan niet alleen opgevangen worden door zonnepanelen op daken te plaatsen. In de 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' staat dat het beleggen van alle daken binnen de gemeente Cranendonck zo'n 102 TJ aan duurzaam opgewekte energie oplevert. Dit is een bescheiden hoeveelheid elektrische energie ten opzichte van het gewenste doel (3.576 TJ in 2050). Voor een zonneveld dat een substantiële bijdrage heeft is een oppervlakte nodig die op een efficiënte manier gebruikt wordt. Binnen het stedelijk gebied zijn geen gronden beschikbaar om een financieel haalbaar plan met circa 76.5 hectare aan zonnepanelen te beleggen. De grond is grotendeels in gebruik voor andere functies, zoals woningen, bedrijven, etc. Het plangebied van het zonneveld Aardbrandsven ligt in het landelijk gebied. Dit gebied leent zich voor een efficiënt en financieel rendabel zonneveld.

² Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708. ABRvS 28 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1724.

Het zonneveld is op deze locatie ruimtelijk en landschappelijk inpasbaar. Het sluit aan op het naastgelegen Natuurnetwerk Brabant (onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland) en versterkt deze, door onder andere de Boschloop uit te breiden, zodat de kwaliteit van het landschap in ieder geval intact blijft. Singels van struweel, hagen en bomen zorgen ervoor dat er geen impact op de beleving van het landschap ontstaat en het zonneveld niet zichtbaar is. Er is onder andere rekening gehouden met de maximale hoogte van de zonnepanelen om de omgeving niet te hinderen, zie hiervoor paragraaf 2.3.

Het zonneveld wordt aangelegd voor een duur van 25 jaar. Dit wordt mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning in afwijking op het vigerend bestemmingsplan. Na het verloop van 25 jaar worden de kavels weer teruggebracht naar de huidige staat en kunnen ze weer in gebruik worden genomen als agrarisch landbouwperceel.

3. Voornamelijk in de aanleg- en ontmantelingsfase moet het zonneveld bereikt worden voor transport. Dit kan op een veilige wijze via de Rijksweg 2. Voor onderhoud en beheer zijn de toegangswegen beperkt benodigd.

3.2.5 Klimaatakkoord

Op 28 juni 2019 is het klimaatakkoord vastgesteld. Het Kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgas in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het te realiseren zonneveld wekt circa 102 MWp aan vermogen op. Dit staat gelijk aan het stroomverbruik van ongeveer 35.000 huishoudens. Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 70% duurzaam opgewekte energie in 2030.

3.2.6 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonnenvelden kan SDE++ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidieregeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert. De voorgenomen ontwikkeling sluit hierbij aan en de initiatiefnemer is voornemens subsidie aan te vragen

3.2.7 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de NOVI, SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in de NOVI en het Klimaatakkoord.

3.3 Provinciaal en regionaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie ‘De kwaliteit van Brabant’

De provincie Noord-Brabant heeft in haar Omgevingsvisie (2018) en de interim Omgevingsverordening uit 2019 aangegeven te streven om in 2050 energieneutraal te zijn. Echter vraagt het volgens de provincie nog een ‘zeer grote inspanning van alle partijen’ om de doelstellingen voor 2030 en 2050 te halen. Voor de periode tot 2030 zet de provincie Noord-Brabant daarom vol in op het mogelijk maken van zon- en windprojecten om duurzame

energie op te wekken. De provincie heeft in de Interim Verordening ruimte Noord-Brabant spelregels opgesteld om richting te geven aan onder andere zonprojecten (zie kader figuur 14).

Uit de omgevingsvisie blijkt dat bij de ontwikkeling van zonnenvelden gemeentelijk beleid leidend is. Wel gelden de provinciale regels rondom de zorgplicht voor ruimtelijke kwaliteit. Een zonnenveld moet:

- Bijdragen aan de zorg voor het behoud en bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid, en;
- Voldoen aan het principe zorgvuldig ruimtegebruik.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Met het gemeentelijk beleidskader 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' geeft de gemeente invulling aan de provinciale voorwaarden. De voorgenomen ontwikkeling past binnen de provinciale ambities. De door de provincie Noord-Brabant gestelde voorwaarden worden in acht genomen in het voorliggend plan.

3.3.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

De interim omgevingsverordening Noord-Brabant (1 maart 2020) hangt samen met de hiervoor genoemde Omgevingsvisie. Het is de doorvertaling van de visie naar concrete regels. De verordening is tot stand gekomen door de verschillende regelingen op provinciaal niveau over de fysieke leefomgeving samen te voegen. Dit betekent dat de regels betrekking hebben op milieu, natuur, ruimtelijke ordening, water, bodem en wegen. De Interim omgevingsverordening is daarbij een eerste stap op weg naar een omgevingsverordening, die op grond van de Omgevingswet wordt vastgesteld en die verplicht is voor alle Nederlandse provincies.

In de interim omgevingsverordening is het plangebied weergegeven als 'Landelijk gebied' en 'Gemengd landelijk gebied'. Voortbordurend op het inwerking treden van de omgevingsverordening wordt in deze Ruimtelijke Onderbouwing de omgevingsverordening meegenomen. Hierna volgen de regels uit de verordening die betrekking hebben op zonnenvelden in het landelijk met daarbij de relatie met de voorgenomen ontwikkeling.

Figuur 14. Uitsnede kaart Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Artikel 3.41 beschrijft de concrete regels van zonneveldengelegen in het 'Landelijk gebied'. De regels zijn weergegeven in figuur 15.

Artikel 3.41 zonne-parken in landelijk gebied

Lid 1. Binnen Landelijk gebied is nieuwvestiging mogelijk van zelfstandige opstellingen van zonnepanelen om te kunnen voldoen aan de doelstellingen voor het opwekken van duurzame energie als:

- a. uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;
- b. de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;
- c. de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;
- d. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
- e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Lid 2. De maatschappelijke meerwaarde wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:

- a. de mate van meervoudig ruimtegebruik;
- b. de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
- c. de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen.

Lid 3. Er kan uitsluitend toepassing gegeven worden aan het eerste lid met een omgevingsvergunning waarbij door toepassing te geven aan artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2 of 3, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt afgeweken van een bestemmingsplan, waarbij aan de omgevingsvergunning in ieder geval de volgende voorwaarden worden verbonden:

- a. de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
- b. na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd;
- c. voor het gestelde onder b. wordt financiële zekerheid gesteld.

Figuur 15. Regels zonnevelden in Landelijk gebied provincie Noord-Brabant (Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de ambities van de provincie Noord-Brabant. De randvoorwaarden die de provincie stelt worden in acht genomen door de initiatiefnemer.

Ad 1. Nieuwvestiging van zelfstandige opstellingen

- a. De gemeente Cranendonck geeft aan zich in te zetten om te komen tot een duurzame energievoorziening. De 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' omschrijft dat de gemeente open staat voor de inbreng van verschillende typen energiebronnen. Aangezien er binnen de gemeente Cranendonck geen ruimte is om de volledige energiebehoefte binnen het stedelijk gebied te realiseren, staat de gemeente open voor de ontwikkeling van 83 hectare aan zonnevelden tot 2024. Daarnaast schrijft de RES 1.0 van de Metropoolregio Eindhoven ook voor dat er ruimte is voor de opwekking van duurzame energie middels grondgebonden zonnevelden, binnen de, door de RES aangewezen, zoekgebieden. In de RES 1.0 wordt beschreven dat de regio nog een restopgave heeft van 0,57 TWh (doelstelling is 2 TWh). Om deze restopgave in te kunnen vullen zijn grondgebonden zonnevelden noodzakelijk. Voorliggende locatie is gelegen in een van de zoekgebieden voor grootschalige zonnevelden. Zie hiervoor tevens paragraaf 3.3.3
- b. In de visie 'Visie zonneparken in Cranendonck 2019-2024' is weergegeven dat voorgenomen zonneveld niet in een uitgesloten gebied ligt, maar in een gebied ligt waar zonnevelden mogelijk zijn (witte gebieden). Zie hiervoor tevens paragraaf 2.2.2 en 3.4.2. Daarnaast is voorliggende locatie ook gelegen in een van de zoekgebieden van de RES 1.0. Zie hiervoor paragraaf 3.3.3

- c. In het inrichtingsplan (zie ook paragraaf 2.3) is aangegeven op welke manier het zonneveld wordt ingepast in het landschap. Hierbij is rekening gehouden met de schaal van het landschap en gebiedseigen karakteristieken.
- d. De meerwaarde van het zonneveld voor de omgeving is weergegeven in paragraaf 2.2.7. Door de initiatiefnemer wordt op meerdere manieren bijgedragen aan maatschappelijke doelen.
- e. Er zijn afspraken gemaakt met de netbeheerder. Zie hiervoor paragraaf 2.2.3.

Ad 2. Maatschappelijke meerwaarde

- a. Bij de inrichting van het zonneveld wordt rekening gehouden met de principes van meervoudig ruimtegebruik. Het zonneveld is gesitueerd in een landschap met de functie en kenmerken van agrarisch gebruik. De ontwikkeling houdt rekening met de ecologische omstandigheid, door de zonnepanelen op een zodanige hoogte boven het maaiveld op te stellen dat er onder de panelen ruimte is voor een kruidenrijk grasland. Rondom de panelen zorgen verschillende landschapselementen voor versterking en aansluiting op het omliggend landschap. Voorbeelden zijn het toevoegen van een 30 meter breed plas- en drasgebied, en meerdere struweelsingels. Deze ontwikkeling is een stimulans van het leefgebied voor de Geelgors, autochtone amfibieën, insecten en kleine zoogdieren.
- b. Transformatoren en het inkoopstation worden opgeruime afstand (minimaal 50 meter) gehouden van omliggende burgerwoningen. Tevens wordt door middel van een gebiedseigen landschappelijke inpassing de impact op de omgeving beperkt. Zie hiervoor tevens figuur 22 in paragraaf 5.3
- c. Door de ontwikkelaar wordt op diverse wijzen bijgedragen aan maatschappelijke doelen. Zie hiervoor paragraaf 2.2.7.

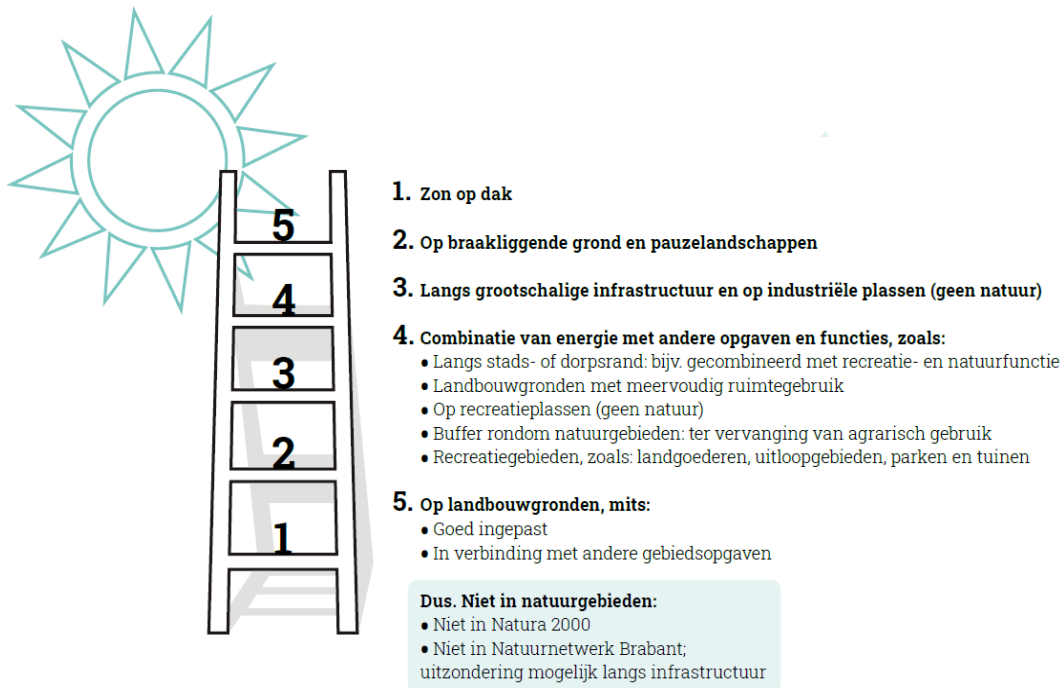
Ad 3. Voorwaarden omgevingsvergunning

- a. Er wordt aanvraag gedaan voor een vergunning van 25 jaar.
- b. Contractueel is met de grondeigenaar afgesproken het perceel na afloop van de exploitatie-overeenkomst in de oorspronkelijke staat te herstellen.
- c. Hiervoor wordt een overeenkomst gesloten tussen gemeente en initiatiefnemer.

3.3.3 RES Metropoolregio Eindhoven 1.0

In de Regionale Energiestrategie Metropoolregio Eindhoven 1.0 (hierna: RES) schets deze regio de contouren van de strategie voor besparing, grootschalige opwek van duurzame energie en de warmtetransitie. De RES van metropoolregio Eindhoven is de regionale doorvertaling van het Parijs-akkoord en het Klimaatakkoord van het Rijk. In de RES 1.0 is alle opgehaalde informatie vertaald naar de wijze waarop de Metropool regio energie duurzaam gaat opwekken. Op basis van onderzoek en doorrekeningen kan en wil de Metropoolregio Eindhoven 2 TWh bijdragen aan de landelijke doelstelling van 35 TWh in 2030. Om deze doelstelling te kunnen halen wordt gebruikt gemaakt van 'no regret' maatregelen (o.a. zon op grote daken) en van duurzame energieprojecten in zoekgebieden, zoals de opwekking van grondgebonden zonne-energie. Op basis van ontwerpend onderzoeken is de metropoolregio gekomen tot een aantal globale zoekgebieden voor grondgebonden zonnenvelden. In de RES 1.0 zijn deze zoekgebieden verder gedetailleerd en verfijnd op basis van tussenresultaten van de planMER en zienswijzen van de lokale gemeenteraden. De zoekgebieden voor zon uit de RES 1.0 zijn nader afgebakend en meer in detail aangegeven. Van al de zoekgebieden zijn de effecten van duurzame opwek middels wind en zon in beeld gebracht.

Zonneladder Metropoolregio Eindhoven

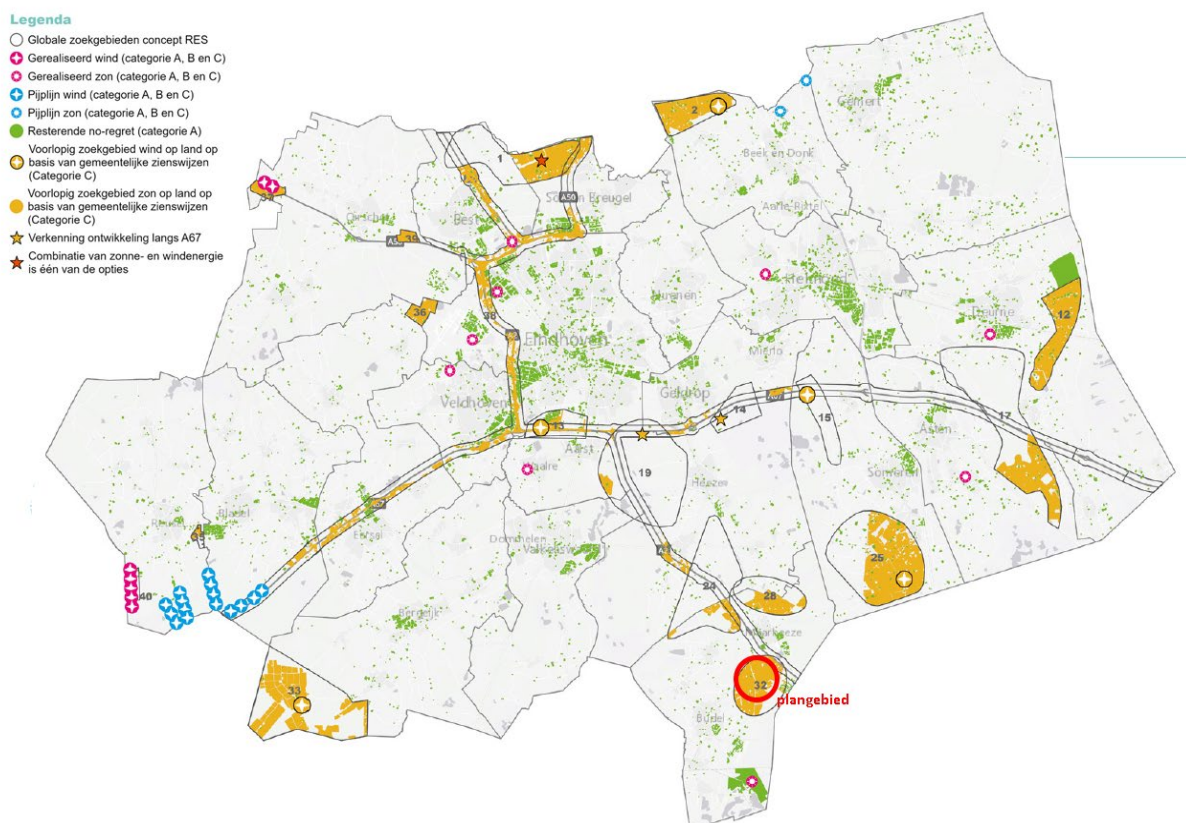

Figuur 156. Zonneladder Metropoolregio Eindhoven. (RES 1.0 Metropoolregio Eindhoven)

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen zonneveld draagt bij aan doelstelling uit de RES 1.0 om in 2050 energieneutraal te zijn. Tevens wordt in de RES benoemd dat de regio zorgvuldig wil omgaan met haar ruimtegebruik. Hiervoor hanteert de Metropoolregio Eindhoven de zonneladder. Op dit moment heeft de Metropoolregio ongeveer 1,04 TWh aan grootschalige duurzame opwek gerealiseerd of in voorbereiding. Met de diverse 'no regret' maatregelen verwacht de Metropoolregio nog 0,39 TWh op te kunnen wekken. Dit houdt in dat de regio, volgens de RES 1.0, nog een restopgave van 0,57 KWh hebben, die zij willen invullen met o.a. zon op land. Deze zonnevelden vallen onder trede 4 en 5 van de zonneladder (zie figuur 16). Voorliggend zonneveld is gelegen in een van de zoeklocaties voor zon op land.

Dit zijn zoekgebieden (zie figuur 17) van waaruit een significantie bijdrage aan de opwekpotentie voor de Metropoolregio geleverd kan worden. Daarnaast is in de planMER onderzoek gedaan naar de intensiteit van de verschillende zoekgebieden. Binnen het zoekgebied voor wind en zon op land is op basis van de planMER een intensiteit van het betreffende gebied bepaald dat daadwerkelijk kan worden ingezet voor grondgebonden zonnevelden. Voorliggende locatie is gelegen in een van de gebieden dat daadwerkelijk kan worden ingezet voor zonnevelden. Daarnaast omvat voorliggend zonneveld niet het gehele zoekgebied en het draagt het bij aan de versterking van het landschap (zie paragraaf 2.3). Hiermee past de voorgenomen ontwikkeling binnen de ambities van de RES 1.0 van de Metropoolregio Eindhoven.

Figuur 16. Zoekgebieden voor grootschalige energie-opwek. (Uitsnede RES Metropoolregio Eindhoven 1.0)

3.3.4 Conclusie

De Provincie Noord-Brabant en Metropoolregio Eindhoven willen zich volledig inzetten voor het behalen van de doelstellingen om in 2050 energieneutraal te zijn. Daarvoor geeft zij de mogelijkheid voor de ontwikkeling van verschillende duurzame energiebronnen. Om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden zijn in de interim omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant voorwaarden gesteld. Het zonnenveld Aardbrandsven voldoet aan deze voorwaarden en past met de landschappelijk inrichting van het zonnenveld, waaronder het versterken van het Natuurnetwerk Brabant en de plasdraszona daarmee binnen de visie van de provincie Noord-Brabant. Daarnaast ligt het zonnenveld precies in een van de zoekgebieden van de RES.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024

De gemeente Cranendonck hecht waarde aan een duurzame energievoorziening en wil daarom ruimte geven voor de ontwikkeling van duurzame energiebronnen binnen de gemeentegrenzen. Voor de ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied neemt de gemeente Cranendonck een “ja, mits” houding aan. Met deze houding kan de gemeente beter afwegen of initiatieven die niet passend zijn binnen het bestemmingsplan bijdragen aan de ontwikkeling van het buitengebied. Met betrekking tot zonnepanelen heeft de gemeente de nota ‘Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024’ opgesteld als afwegingskader. De installatie van zonnepanelen op daken heeft volgens de gemeente een bijdrage (7% van totale energievraag) die niet groot genoeg is om te voldoen aan haar doelstellingen van 2030 (16% duurzame energie) en 2050 (100% duurzame energie). De gemeente beseft dat zonnenvelden benodigd zijn om te voldoen aan de duurzaamheidsambities. Zij staat open voor 83 hectare aan grondgebonden zonnepanelen. Hierbij wordt uitgegaan van het oppervlak dat de

zonnepanelen beslaan, exclusief landschappelijke inpassen en tussenruimten. Dit voorliggende plan beslaat ca. 49 hectare netto aan zonnepanelen en tezamen met andere zonne-initiatieven in de gemeente Cranendonck komt dit uit op ca. 64,6 hectare netto aan panelen. Daarmee past het voorliggende plan binnen het gestelde plafond van 83 netto hectare. Het resterende paneeloppervlak wat nog vergund zou kunnen worden onder het afwegingskader is nog 18,4 hectare. Voor deze 83 hectare heeft de gemeente Cranendonck een aantal zoekgebieden aangegeven waarvoor een afwegingskader is opgesteld. Het afwegingskader zonnevelden geeft aan op welke locaties zonnevelden onder voorwaarden zijn toegestaan.

Dit afwegingskader stelt voorwaarden aan aspecten van zorgvuldig ruimtegebruik en ruimtelijke kwaliteit, de maatschappelijke meerwaarde van de ontwikkeling en de inpasbaarheid van de ontwikkeling in de omgeving. Ook worden eisen gesteld ten aanzien van het betrekken van de omgeving door een initiatiefnemer van een zonnevelden. De drie type afwegingen zijn:

1. Ruimtelijke afweging
2. Landschappelijke afweging
3. Maatschappelijke afweging

Ruimtelijke afweging

Locaties uitgesloten van zonneparken

De gemeente Cranendonck heeft een aantal gebieden aangegeven waarbinnen de realisatie van zonnevelden is uitgesloten. Hieronder vallen het NNB, Natura 200-gebieden, waterbergingsgebieden, open akkers en doorzichten tussen de kernen. De gebieden zijn door de gemeente verbeeld op een kaart, zie hiervoor paragraaf 2.2.2. Het plangebied is geen onderdeel van deze gebieden. Het valt daarmee binnen de visie van de gemeente Cranendonck, waarvoor het reguliere afwegingskader geldt.

Zonneladder

Op 28 mei 2019 heeft de Tweede kamer een motie aangenomen, waarin zij de regering vraagt om nieuwe zonnevelden te toetsen aan de 'Zonneladder' of een vergelijkbaar afwegingskader. De Minister heeft op 23 augustus 2019 in een brief aan het parlement aangegeven op welke manier invulling wordt gegeven aan deze zonneladder. Onder andere wordt de zonneladder verwerkt in de RES en de Nationale omgevingsvisie. Provincies en gemeente dienen vooruitlopend hierop een voorkeusvolgorde te hanteren bij de ontwikkeling van zonnevelden. De gemeente Cranendonck houdt de zonneladder aan die is opgesteld door de Natuur en Milieufederaties (NMF's). Deze is te zien in figuur 18. De voorkeusvolgorde voor de locatiekeuze van zonnevelden is als volgt:

Bovenste trede: no regret: op daken, onbenutte bebouwde locaties, infrastructurele werken;

Tweede trede: zorgvuldig inpassen: langs infrastructurele werken, industriële plassen, pauze landschappen (zoals stortplaatsen);

Derde trede: combineren op gevoelige locaties (langs stads- of dorpsrand, minder efficiënte landbouwgrond, andere plassen, buffer rondom natuurgebieden, recreatiegebieden);

Vierde trede: grootschalig enkelvoudig (productieve landbouwgrond).

Figuur 178. Contouren zonneladder, geschetst door de NMF's. (Bron: Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024).

In de visie 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' is gekeken naar mogelijkheden van 'zon op dak' en gebleken is dat dit alleen niet voldoende is voor de Cranendonckse energievoorziening. Wanneer in Cranendonck al het effectief beschikbaar dakoppervlak wordt benut, dan zou dit resulteren dat maar 18% van het dakoppervlak geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen (rekening houdend met oriëntatie, dakhelling, monumentale status en dergelijke).

Naar schatting kan 102 TJ worden opgewekt en dat is 3% van de Cranendonckse energievraag in 2050. In lijn met de zonneladder werkt de gemeente Cranendonck om de capaciteit van alle beschikbare daken te benutten. In overleg met een lokale energiecoöperatie of belangenorganisatie en andere initiatiefnemers wordt invulling gegeven aan de participatie en maatschappelijke besteding van de financiële opbrengsten vanuit het zonneveld. Een substantieel deel van het maatschappelijk te besteden budget kan worden ingezet om 'zon op dak' te realiseren. Dit is een aanvulling op de gemeentelijke 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024'. Hiermee ontstaat een kans voor de inwoners en bedrijven van Cranendonck om zon op dak te realiseren. Op deze wijze wordt invulling gegeven om zon op dak in te zetten als onderdeel van de opgaaf om te komen tot duurzame energieproductie

Voorliggend plan betreft een 3+ trede. Het plangebied betreft een stuk landbouwgrond met beperkingen ten aanzien van het agrarisch gebruik. De staat van het perceel verschilt per plek. Delen van het plangebied zijn lager gelegen, waardoor er regelmatig water op staat. Andere plekken zijn hoger gelegen, met verdroging als resultaat. Dit doet af aan de kwaliteit voor het gebruik als agrarische grond. De grond van de planlocatie bestaat uit een dunne toplaag teelaarde wat snel uitdroogt. Daaronder bevindt zich een leemlaag. Deze samenstelling van de grond levert problemen op voor de akkerbouw in zowel natte als droge perioden. Dit is te zien aan de grote hoeveelheid plassen die op de akkers liggen na een regenbui. Landschappers van de gemeente en de provincie Noord-Brabant hebben dit waargenomen tijdens een bezoek aan de projectlocatie. De opbrengsten van het gehele gebied zijn het afgelopen jaren zeer matig te noemen. Afgelopen jaar (2021) is er slechts ongeveer de helft aan opbrengst van de percelen afgehaald. Door de klimaatverandering is de verwachting dat het weer extremer wordt, dus juist warmer en droger maar ook kouder en natter met bepaalde periodes, dit maakt de prognose voor de toekomst van deze percelen er niet beter op. Dit kwalificeert de percelen als minder efficiënte landbouwgrond.

De percelen bevinden zich naast het natuurgebied De Weerter en Budelerbergen en de Boschsingel, die beiden behoren tot het Natuurnetwerk Brabant. Ook behoort het natuurgebied De Weerter en Budelerbergen gedeeltelijk tot Natura 2000. Het stoppen van het agrarisch gebruik, inclusief bemesting, van deze gronden kan deze natuurwaarden versterken. Zo resulteert dit in een daling van de stikstofuitstoot op deze natuurgebieden. Daarnaast draagt het zonneveld bij aan de uitbreiding van het Natuurnetwerk Brabant. Verschillende soorten beplanting onder de panelen en langs het zonneveld dragen bij aan de ontwikkeling van flora- en fauna, met als

resultaat biodiversiteit en kwaliteitsverbetering van het landschap. Zodoende zorgt het plan voor een buffer tussen landbouw en de natuurgebieden en verbindt het tegelijkertijd, wat zorgt voor meerwaarde.

Trede 1 van de gemeentelijke zonneladder wordt in dit plan vormgegeven doormiddel van het financiële participatie plan en door onder andere de inkomsten van het zonneveld te stimuleren om zonnepanelen op daken in de gemeente te plaatsen. Of om zon op dak initiatieven mogelijk te maken ondanks netcongestie. In het bijgevoegde participatieplan wordt hier nader op ingegaan.

Gevolgen voor de landbouwstructuur

De huidige percelen worden als minder efficiënte landbouwgrond beschouwd. Onder andere doordat op delen de bovenste beperkt is afgegraven en er sprake is van én vernatting en op andere delen verdroging, is de agrarische kwaliteit laag. Om de bodemwaardes goed te houden, zodat de grond over 25 jaar weer agrarisch gebruikt kan worden, worden een aantal maatregelen genomen. Bijvoorbeeld een deel van het zonneveld wordt hoger gebouwd. De paneelopstelling is bij het zonneveld dan ook op het zuiden gericht, door deze opstelling, omdat er ruime paden gebruikt worden en ook tussen de panelen ruimte wordt gehouden kan licht, lucht en water de bodem goed bereiken. Dit wordt in delen van het gebied versterkt doordat, op een deel waar het landschappelijk gezien kan, de panelen hoger worden geplaatst. Door het gehele plangebied te laten begrazen door schapen worden de percelen tevens meervoudig ingezet, zo wordt een dubbelfunctie gecreëerd.

Elektriciteitsnet

De afstand tot het dichtstbijzijnde onderstation in Maarheeze is circa 3,6 km. Sunvest heeft meerdere malen met zowel de lokale en de landelijke netbeheerder gesproken en de plannen voor de realisatie van het zonneveld zijn bij deze partijen bekend. Enexis heeft aangegeven dat er capaciteit vrijkomt op het middenspannings-netwerk, na verloop van tijd kan dit worden uitgebreid tot ca. 50 MW. Dit betreft ruimte op de zogeheten 'Vluchtstrook' van het energienetwerk. Deze vluchtstrook blijft bij regulier gebruik onbenut en wordt ingezet om storings elders op het netwerk te compenseren. Deze vluchtstrook wordt niet benut door huishoudens of MKB-bedrijven. Gezien Enexis in geval van inzet van deze storingsreserve zo min mogelijk actoren wil moeten inlichten is het aansluiten op de vluchtstrook voorbehouden aan grote afnemers cq. Opwekkers. Enexis heeft laten weten dat zij met een offerte komen om een al een deel daarvan te kunnen ontsluiten op de korte termijn. Daarnaast loopt ook de procedure met de landelijke netbeheerder Tennet. Een reactie van Tennet over de aansluittermijn wordt verwacht. Daarnaast heeft Sunvest meerdere gesprekken gevoerd met een lokale afnemer voor de stroom. Dit kan het aansluitproces significant versnellen. En ook een directe impact maken op de regionale CO2 uitstoot. Landschappelijke afweging In de nota 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' is beschreven dat zonnevelden dienen te passen binnen het Ontwikkelperspectief Buitengebied en in overeenstemming te zijn met de ruimtelijke richtlijnen. Zonnevelden dienen onder andere aan te sluiten op de landschappelijke kwaliteiten en waarden van Cranendonck. Deze worden beschreven in de structuurvisie en het landschapsbeleidsplan van de gemeente. De structuurvisie wordt behandeld in de volgende paragraaf.

Landschappelijke afweging

In de nota 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' is beschreven dat zonnevelden dienen te passen binnen het Ontwikkelperspectief Buitengebied en in overeenstemming te zijn met de ruimtelijke richtlijnen. Zonnevelden dienen onder andere aan te sluiten op de landschappelijke kwaliteiten en waarden van Cranendonck. Deze worden beschreven in de structuurvisie en het landschapsbeleidsplan van de gemeente. De structuurvisie wordt behandeld in de volgende paragraaf.

Ontwikkelperspectief Buitengebied

In het Ontwikkelperspectief Buitengebied beschrijft de gemeente Cranendonck hoe zij als gemeente de ambities in het buitengebied zo veel mogelijk te bereiken. Het Ontwikkelperspectief geeft richting en benoemt de opgaven, kansen en ambities in relatie tot het buitengebied. Een van de opgaven voor het buitengebied is 'Duurzame Energie'. In het Ontwikkelperspectief wordt op gebied van Duurzame Energie gesteld dat de gemeente zal moeten afwegen welke ruimte hernieuwbare energiebronnen zoals wind- en zonne-

energie, geothermie of biomassa krijgen in het buitengebied. Nieuwe ontwikkelingen mogen deze afweging niet belemmeren. In het ontwikkelperspectief wordt gesteld dat een specifiek beleid in ontwikkeling is. Inmiddels is dit beleid 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024' opgesteld. Hier wordt in deze paragraaf verder op ingegaan.

Met voorliggend zonneveld wordt invulling gegeven de opgaven door duurzame energie in het buitengebied. Daarnaast zorgt de landschappelijke inpassen en de aansluiting bij het NNB voor behoud en versterking van een mooi en duurzaam buitengebied. Voor nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied worden verschillende afwegingsaspecten benoemd. Deze aspecten, zoals natuurwaarden, archeologische waarden en geluid worden in hoofdstuk 4 en 5 nader uiteengezet. Met de realisatie van Zonneveld Aardbrandsven moet het buitengebied een positief kwaliteitssaldo opleveren.

Landschapsbeleidsplan

Zonnevelden moeten in de gemeente Cranendonck onder andere voldoen aan het Landschapsbeleidsplan Cranendonck. Dit document geeft een visie op de gewenste ontwikkeling van het landschap en de daartoe vereiste handelingen. Het plan gaat in op de landschappelijke en ecologische kwaliteiten binnen de gemeente. Het Landschapsbeleidsplan is een richtlijn. De concrete invulling wordt in de Structuurvisie en het bestemmingsplan 'Buitengebied' gegeven.

In het Landschapbeleidsplan zijn enkele doelstellingen geformuleerd. Deze zijn per gebiedstype uitgewerkt in een landschapsvisie. Het plangebied is gelegen aan de Boschloop. Deze behoort tot het beekdallandschap. De rest van het gebied behoort tot het landschap van de heideontginningen. Beekdalen dienen waar mogelijk teruggebracht te worden naar de oorspronkelijke uitgangssituatie van het doorstroomveen. Aangezien dit alleen mogelijk is in natuurgebieden en niet in agrarisch gebied, wordt gestimuleerd om beekdalen te herstellen naar een meanderende vorm. Op plekken waar de oude strakke verkavelingspatronen en beekbegeleidende vegetatie nog zichtbaar zijn, wordt deze gehandhaafd en versterkt. Dit geldt ook voor de Boschloop.

Het landschap van de heideontginningen wordt gekenmerkt door zijn grootschaligheid, openheid en strakke verkaveling. In Cranendonck bestaan nog een schaars aantal van deze grootschalige, typische heideontginningsgebieden. De zones langs wegen in dergelijke gebieden mogen bestaan uit strakke, eenzijdige en transparante laanbeplanting, waarmee de rechtlijnige verkavelingsvorm geaccentueerd wordt.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling sluit aan op de landschapsstructuren die worden beschreven in het landschapsbeleidsplan. In het gebied van de voorgenomen ontwikkeling is meer verdichting van de bermen en percelen aan de bosrand mogelijk. De ecologische functie van de Boschloop kan hiermee versterkt worden. Met struweelstroken wordt de aansluiting gemaakt door rechtlijnige structuur van het heideontginningsgebied te accentueren. Er zijn een aantal zones opengelaten om het open zicht over het landschap enigszins te behouden. Tevens wordt de beek aan de noordzijde hersteld naar de oorspronkelijke staat, door deze zijn meanderende vorm terug te geven.

Maatschappelijke afweging

Sunvest is meerdere gesprekken aangegaan met omwonenden, belanghebbende organisaties en de energiecoöperaties. Via keukentafelgesprekken met direct omwonenden, twee bewonersavonden en gesprekken met belangenorganisaties zijn plannen toegelicht en is om feedback gevraagd. Daarbij wordt door Sunvest ook de mogelijkheid geboden om mee te participeren aan het zonneveld. Dit wordt tevens weergegeven in paragraaf 2.2.7 en het separate participatieplan.

Procesparticipatie:

Tijdens de keukentafel en bewonersavonden hebben omwonende de mogelijkheid gehad om hun mening en visie op de gemaakte plannen te geven. Hierbij is naar voren gekomen dat omwonende begrip hebben voor het initiatief, maar hier geen hinder van willen ondervinden. Met de landschappelijk inpassing van het zonneveld wordt nadrukkelijk met deze wens rekening gehouden.

Financiële participatie:

Omwonenden willen graag profiteren van het zonneveld. Omwonenden geven aan dat ze een stem willen hebben in de besteding van de opbrengsten uit het park voor de gemeenschap. Dat moet ten goede komen aan de buurt. Het participatieplan is nog in uitvoering en wordt samen met de lokale omgeving nader uitgewerkt.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen plan sluit aan bij het afwegingskader van de 'Visie zonneparken Cranendonck 2019-2024'. De ontwikkeling van een zonneveld sluit aan bij de doelstelling om 2050 100% duurzame energie op te wekken. Het zonneveld voldoet aan de maatschappelijke voorwaarden die de gemeente Cranendonck stelt.

3.4.2 Structuurvisie 2024 Gemeente Cranendonck

De Structuurvisie 2024 van gemeente Cranendonck omschrijft de kwaliteiten van de gemeente en de richting die de gemeente tot het jaar 2024 in wil slaan. Cranendonck beschikt over een groen karakter, ook wel "Landelijke Klasse" genoemd. De gemeente wil dit op allerlei fronten uitstralen, zowel op het gebied van duurzaamheid, recreatie en toerisme, als in de uitstraling van het landschap en wil aanvoerder zijn op het gebied van innovatieve projecten. Aan de hand van een aantal themakaarten beschrijft de gemeente de opgaven voor het ruimtelijk beleid. De thema's recreatie en Landelijke Klasse zijn relevant voor het project.

Recreatie

Op de kaart van het thema 'Grenzeloos Recreëren' is het plangebied onderdeel van het zoekgebied voor recreatie, wat betekent dat hier uitbreidingsmogelijkheden zijn voor deze sector. De gemeente verlangt dat niet alleen inwoners, maar ook toeristen aangetrokken worden door het landelijke en groen karakter van de gemeente. In de gemeente zijn uitgebreide fiets-, wandel en ruiterroutes. Zij wenst deze te versterken. Tevens geeft de gemeente Cranendonck agrariërs de ruimte om (gedeeltelijk) over te stappen naar deze sector, aangezien het aantal agrarische bedrijven binnen de gemeente afneemt en de gemeente wil voorkomen dat het landschap er kwalitatief op achteruit gaat. Met de inpassing van nieuwe mogelijkheden voor wandelaars en fietsers in het gebied, sluit voorliggend plan aan bij de ambities van de gemeente Cranendonck om de recreatieve sector te versterken.

Landelijke Klasse

Cranendonck is een gemeente met divers landschap, dat bestaat uit een mix van natuurgebieden en agrarische gronden. Voorbeelden zijn de vennecomplexen en heideontginningsgebieden. De gemeente hecht veel waarde aan de kwaliteiten die deze gebieden met zich meebrengen. De gemeente heeft daarom een aantal speerpunten voor de periode tot 2024 benoemd. Zij wenst onder andere het unieke buitengebied te herstellen naar de (oude) glorie van diverse natuur, agrarische gronden, heide en vennegebieden. Nieuwe ruimtelijke structuren, die aansluiten op de bestaande flora en fauna en cultuurhistorische patronen, moeten meer samenhang creëren en de ecologische structuur versterken.

In het landschap zijn enkele beken en sloten te vinden. Ruilverkaveling heeft gezorgd voor een rechte verkavelingsstructuur en daarmee de landschapskwaliteiten van de beken ontnomen. Daarnaast is de ruimte rondom de beken verdwenen, die belangrijk is voor de afvoer en berging van water. Een aantal gebieden zijn aangewezen om de historische structuren van de beken te herstellen, zo ook het gebied ten oosten van de Boschloop.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld Aardbrandsven wordt ingepast op de bestaande landschapsstructuren. Struweelstroken verbinden het naastgelegen Natuurnetwerk Brabant met de Boschloop en creëren een nieuwe ecologische verbindingszone. Een nieuw plas-drasgebied van circa 30 meter met een meanderende beek en zones met heidevegetatie en hooiland dragen bij aan het herstel van het historische landschap. Tevens biedt het plas-drasgebied ruimte voor de berging van water. Daarnaast wordt een educatieprogramma opgezet om de relatie tussen water, natuur en de energietransitie goed weer te geven.

3.4.3 Nota Duurzaamheid 2020-2024

De Duurzaamheidsnota Cranendonck 2015-2024, welke de gemeenteraad op 29 september 2015 heeft vastgesteld, was onvoldoende vooruitstrevend om aan te sluiten bij het klimaatakkoord van Parijs en bevatte nog geen concretisering van projecten voor de periode 2020-2024. Bovendien geeft de gemeenteraad van Cranendonck in haar raadsprogramma van 2018 – 2022 aan dat zij Duurzaamheid als speerpunt heeft, graag ambitieuze doelen voor duurzaamheid stelt en concreet en vooruitstrevend aan de slag wil gaan. Daarom is de nota duurzaamheid geactualiseerd en geconcretiseerd met de Nota Duurzaamheid (2020-2024 als resultaat).

Het doel dat in de Nota Duurzaamheid (2020-2024) uitgesproken wordt is om in 2050 klimaatneutraal te zijn, waarbij de energievoorziening bijna helemaal duurzaam is. Hierbij is als tussenstap aangehouden dat in 2030 net zoveel duurzame energie wordt opgewekt als dat alle Cranendonckse huishoudens gezamenlijk verbruiken.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het voorgenomen plan, de realisatie van een grondgebonden zonneveld, sluit aan op de doelstelling van de gemeente Cranendonck om in 2050 klimaat neutraal te zijn.

3.4.4 Conclusie gemeentelijk beleid

De voorgenomen ontwikkeling sluit aan bij de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente voor 2030 en 2050. Daarnaast is het project passend binnen de zonneladder, versterkt het de landschapswaarden en kwaliteiten, en sluit het aan op de wensen omtrent recreatie binnen de gemeente Cranendonck. Het voldoet aan de landschappelijke, ruimtelijke en maatschappelijke voorwaarden van de gemeente.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijke beleid.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden. De kern van het natuurbeleid wordt gevormd door het Natuurnetwerk Nederland, dat een samenhangend netwerk vormt van natuurgebieden. De provincies zijn het bevoegd gezag. Alleen in een aantal situaties, zoals bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk het bevoegd gezag.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiertoe is door Eelerwoude een Toetsing Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Het onderzoek is als bijlage 3 toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn hieronder beschreven.

4.2.1 Soortenbescherming

Betreffende flora en fauna richt de Wet Natuurbescherming zich op de bescherming van soorten. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Das

Voor de das geldt dat het plangebied beschikbaar moet blijven. Door het gaashek 20 centimeter (vanaf maaiveld) te laten beginnen kan een eventuele das het plangebied blijven gebruiken om zich te verplaatsten tussen de omringende gebieden. Andere grondgebonden (zoals bunzing) profiteren hier ook van.

Broedvogels

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, als ook op het wegnemen van nesten van vogels. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

4.2.2 Bescherming gebieden

Met het onderdeel gebiedenbescherming worden binnen de Wet natuurbescherming de Natura 2000-gebieden beschermd. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden

instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden.

Niet stikstof-gerelateerde effecten

In de directe omgeving van het plangebied ligt een Natura 2000-gebied. Ten zuiden van het plangebied, op enkele meters afstand, ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselvenen. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maken dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen ontwikkelingen is er geen sprake van mogelijk negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming van niet stikstof-gerelateerde effecten, wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Stikstof-gerelateerde effecten

De aanleg van het zonneveld zal depositievrij worden aangelegd en met elektrische machines worden uitgevoerd, waardoor er geen sprake is van stikstof uitstoot. Een stikstofberekening (AERIUS-Calculator) is echter altijd noodzakelijk om de precieze uitstoot en depositie van stikstof, en de gevolgen daarvan op Natura 2000-gebieden te bepalen (AERIUS, 2020). Deze stikstofberekening is uitgevoerd door Hedgehog Company en separaat in bijlage 4 bijgevoegd.

Hedgehog Company heeft een drietal scenario's doorgerekend waaruit blijkt dat de realisatie van het zonneveld zonder depositie mogelijk is. De drie scenario's zijn 1) bestaande elektrische machinepark; 2) NoNOx Filter met elektrische werktuigen; 3) volledig elektrische aanleg. Bij alle drie de scenario's is uitgegaan van 'conventionele' logistiek van en naar de bouwplaats, dus 'gewoon vrachtverkeer' op diesel. De berekende scenario's kunnen ook gecombineerd worden, en het stikstofdepositie-vrij aanleggen zou in principe op de korte termijn al plaats kunnen vinden. De komende periode tot 2023 geeft echter ook nog voldoende tijd om de verschillende opties verder uit te werken en overwogen keuze te maken.

Voortoets Natura 2000

Ten behoeve van de realisatie van het voorgenomen zonnepark is nader ingegaan op de effecten van de ontwikkeling op het Natura 2000-gebied. Hiertoe is door Eelerwoude een voortoets Natura 2000 uitgevoerd, welke separaat bij voorliggende ruimtelijke onderbouwing is bijgevoegd. Aan de hand van de beoogde ontwikkeling, de instandhoudingsdoelen waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen en de effectenindicator worden de effecten van de ontwikkeling bepaald. Uit deze voortoets kan geconcludeerd worden dat negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied zijn uitgesloten. Mede door de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied, aan de andere zijde van de snelweg en de Randweg-Oost en op meer dan 180 meter afstand, zijn effecten niet aanwezig. Daarnaast spelen velen verstoringsfactoren, zoals licht, geluid en verdroging geen rol in de ontwikkeling.

4.2.3 Bescherming houtopstanden

Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt. Een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

4.2.4 Natuurnetwerk Brabant

Het plangebied zelf maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het plangebied grenst wel aan de westkant (ter hoogte van de houtwal) aan het NNB-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB, zie hiervoor tevens de bijgevoegde Quicksan Wet natuurbescherming. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNB significant aantasten. Gezien de ligging en de aard van de voorgenomen ontwikkelingen, worden er geen externe effecten verwacht op het aangrenzende NNB-gebied. De waterhuishouding en bodemtoestand wordt niet beïnvloed. Een toetsing aan het NNB wordt niet noodzakelijk geacht.

4.2.5 Conclusie

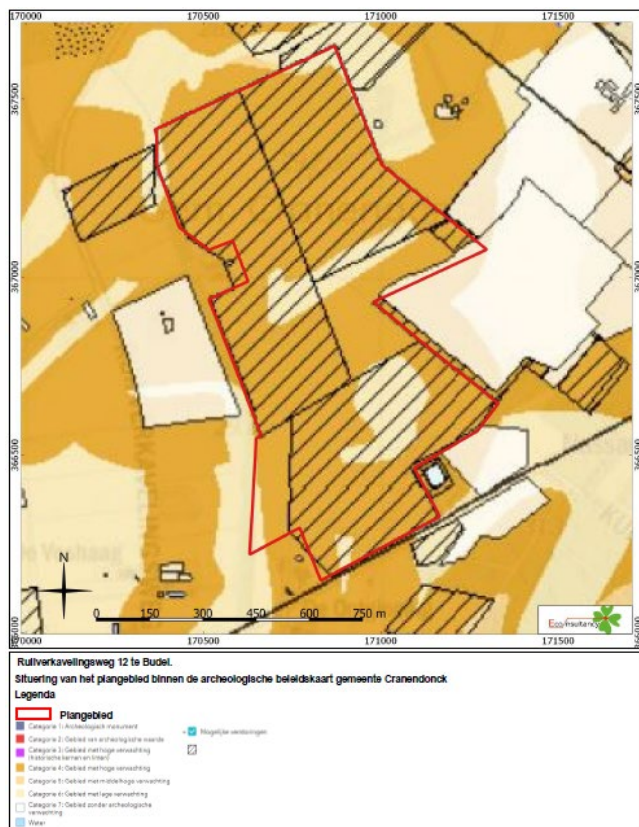
Het voorgenomen plan is betreffende het aspect natuurwaarden, in relatie tot wet- en regelgeving, uitvoerbaar.

4.3 Archeologie

Aardkundige, archeologische en cultuurhistorische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk ter plekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Cranendonck zijn archeologisch waardevolle gebieden vastgelegd middels de dubbelbestemming 'Waard – Archeologie'. Aan de oostelijke zijde van het plangebied geldt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie'. In het bestemmingsplan is opgenomen dat een onderzoeksverplichting is vereist wanneer de oppervlakte van de bodemverstorende ingreep groter is dan 100 m² en of de verstoring dieper reikt dan 0,4 meter beneden maaiveld.

Daarnaast heeft de gemeente Budel een archeologische verwachtingskaart opgesteld. Volgens de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Budel (Figuur 19), onderdeel van de Erfgoedkaart Kempengemeenten, ligt het grootste deel van de onderzoekslocatie in een gebied met een hoge archeologische verwachting en een klein deel in een gebied met een lage verwachting. Bij een hoge archeologische verwachting is een archeologisch onderzoek vereist bij bodemingrepen en te bebouwen oppervlakten die groter zijn dan 500 m² en dieper gaan dan 0,3 m onder maaiveld.

Figuur 19. Archeologische beleidskaart (bron: Econsultancy)

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Gezien de omvang van het plangebied en de hoge archeologische verwachtingswaarden heeft Sunvest besloten een archeologisch bureauonderzoek uit te laten voeren. In april 2021 heeft Econsultancy een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd, welke als bijlage 5 is bijgevoegd. In het archeologisch onderzoek wordt gesteld dat het plangebied deels een hoge en deels een middelhoge archeologische verwachtingswaarde heeft waarbij de bodem deels reeds verstoord is. De realisatie van de zonnepanelen brengt een zeer geringe bodemverstoring teweeg. Die niet zorgen voor een onevenredig afbreuk aan de archeologische verwachtingswaarden binnen het plangebied.

De technische installaties overschrijden samen naar alle waarschijnlijkheid wel de eerder benoemde vrijstellingsgrens in de Erfgoedkaart, maar worden verdeeld aangelegd. Echter, door het plaatsen van zonnepanelen op palen wordt de archeologie in de bodem in situ bewaard. De verstoring van het plangebied daarnaast verspreid.

Daarnaast zijn de geplande ingrepen in de bodem bij de realisatie van een zonnenveld dusdanig beperkt dat het aannemelijk is dat er geen sprake zal zijn van aantasting van mogelijke aanwezige archeologische waarden.

Tot slot blijft ten allen tijde de archeologische meldingsplicht van kracht. Dit betekent dat wanneer bij werkzaamheden archeologische vondsten worden aangetroffen waarvan kan worden aangenomen dat dit archeologische waardevolle vondsten betreffen, dit gemeld wordt bij het bevoegd gezag.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten, naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Er worden, met de realisatie van het zonneveld, geen cultuurhistorische waarden in het geding gebracht. Daarnaast is de erfgoedkaart van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant. Hieruit blijkt dat het plangebied geen cultuurhistorische waardevolle gebieden en of landschappen kent. Zie hiervoor figuur 20.

Figuur 2018. Uitsnede Cultuurhistorische erfgoedkaart (bron: Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant).

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit was 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende

(deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021 weer, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en een toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap De Dommel

Waterbeheerplan 2016-2021

In het Waterbeheerplan beschrijft het waterschap De Dommel de doelstellingen voor de periode van 2016 tot 2021 en de benodigde handelingen om te komen tot deze doelstellingen. Met het opstellen van een Waterbeheerplan voldoet het waterschap aan de wettelijke eisen van de Waterwet en de Verordening Water van de provincie Noord-Brabant. Waterschap De Dommel handelt vanuit vijf thema's:

1. Droge voeten: het voorkomen van wateroverlast, d.m.v. sterke regionale waterkeringen en het ontwikkelen van nieuwe waterbergingsgebieden.
2. Voldoende water: het in balans houden van de waterstand en het watergebruik, d.m.v. waterregulering in het oppervlakte- en grondwater.
3. Natuurlijk water: instandhouding van flora en fauna in en rondom de beken, door een goede inrichting en goed beheer.
4. Schoon water: aanpakken en voorkomen van watervervuiling en zuiveren van afvalwater.
5. Mooi water: de beleefbaarheid van het water onder de gebruikers van het gebied hoog houden, d.m.v. recreatief gebruik.

De doelstellingen en handelingen zijn verder uitgewerkt in het Waterbeheerplan. Deze doelstellingen vinden onder andere een concretere doorwerking in de beschikbare instrumenten van het waterschap: de Keur, Legger, stimuleringsmiddelen en communicatie.

Keur

De Keur is een waterschapsverordening en omvat samen met de Waterwet alle gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen of activiteiten die consequenties hebben voor de waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterveiligheid. De Keur is verder uitgewerkt beleids- en algemene regels.

Legger

De Keur verwijst in de gebods- en verbodsbepalingen volop naar de legger. De legger legt de status en afmetingen behorende bij de regels van de Keur vast in een overzichtskaart van het waterbeheersgebied. Op deze kaart zijn onder andere dijken, waterlopen en bijbehorende beschermingszones aangegeven.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied ligt in het stroomgebied van de Dommel, op de overgang van de drogere Podzolgronden naar de moerige Beekeerdgronden. Naast het plangebied liggen enkele watergangen van Waterschap De Dommel. Dit is te zien op de Legger oppervlaktewater (in figuur 21). De Boschloop, lopend langs de westzijde van het plangebied, is aangemerkt als een 'A-watergang'. De Boschloop voert water af naar het noorden. Dit in het verleden lage gebied met natte heide wordt door Waterschap De Dommel ingericht om in natte periodes het water op te vangen en vast te houden. Hiervoor zijn overvloeigebieden aangewezen, waaronder de noordwesthoek van het plangebied. Een dichtbij gelegen ander overvloeigebied is het Aardbrandsven. Deze gebieden zijn door sloten verbonden. Een andere beek ten noorden van het plangebied is ook aangemerkt als 'A-watergang' en wordt gebruikt voor de afwatering van de aangrenzende landbouwgronden.

In overleg met Waterschap De Dommel is gekozen het gebied klimaatadaptiever in te richten. Een 30 meter breed plas- en draslandschap wordt gecreëerd. In het plas- en draslandschap wordt een meanderende beek gegraven, zoals hier in het verleden ook bestond. Het plas- en draslandschap biedt bij hevige regenval ruimte om water op te bergen. Tevens versterkt het de biodiversiteit aan de watergang en zorgt het in drogere perioden voor een aanbod van water. Een vlonderpad over het plas- en draslandschap en bijbehorende educatieve borden zijn een recreatieve aanvulling.

Demping of afkoppeling van overige ondergeschikte B-watergangen en greppels zorgt ervoor dat water in het gebied beter wordt vastgehouden. Om het waterpeil in het gebied beter te kunnen regelen worden tevens drie stuwen geplaatst. De bovenstaande handelingen dragen bij aan de doelen van het Waterschap De Dommel. Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling en de landschappelijk inpassing van het zonnveld heeft het Waterschap De Dommel gereageerd op voorliggend plan. De reactie ten aanzien van de landschappelijke inrichtingsmaatregelen is hieronder te vinden. Zie het landschappelijke inpassingsplan in de bijlage voor verdere detaillering.

"In het zonnepark Aardbrandsven krijgen de panelen een zuidoriëntatie, wat gunstiger is voor behoud van de bodemkwaliteit. Water een licht kan tussen de rijen panelen de grond bereiken.

Aan de westkant grenst deze locatie aan de A-watergang Boschloop, aan de noordkant aan de A-watergang GA30. De Boschloop is een ecologische verbindingszone. De bestaande groenstructuur langs de Boschloop blijft behouden en deze wordt in het noordelijke deel van het plangebied nog aangevuld, zodat de ecologische verbindingszone goed kan blijven functioneren. Wel moet bij de aanplant van de beplanting rekening gehouden worden met de beschermingszone langs de watergangen, zodat wij het onderhoud kunnen blijven doen:

- *Beplanting langs de Boschloop mag vanaf 5 meter van de insteek geplant worden; de beplanting staat dan helemaal buiten de beschermingszone.*
- *Beplanting langs de GA30 mag vanaf 2,5 meter van de insteek geplant worden; er geldt in de zone 2,5 – 5 meter van de insteek wel een watervergunningplicht voor het aanplanten van beplanting.*

Daarbij gaan we ervan uit dat het hekwerk van het zonnepark aan de "park-zijde" van de beplanting wordt geplaatst (zoals op de dwarsdoorsneden). Als er (ook) aan de buitenzijde van de beplanting een hekwerk komt, dan geldt voor beide watergangen een beschermingszone van 5 meter van de insteek. Het hekwerk mag dan bovendien geen belemmering vormen voor het functioneren van de ecologische verbindingszone."

4.6 Conclusie

Zonneveld Aardbrandsven, Cranendonck | Eelerwoude | 45

5 Milieuaspecten

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- bodem;
- geluid;
- luchtkwaliteit;
- lichtreflectie;
- elektromagnetische straling;
- kabels en leidingen;
- externe veiligheid;
- bedrijven en milieuzonering;
- verkeer en parkeren;
- vormvrije m.e.r.-beoordeling.

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan moet worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied is in gebruik als bouwland voor de agrarische sector. Gezien het gebruik is het niet aan te nemen dat de bodem verontreinigd is. Om zekerheid te bieden voor de voorgenomen ontwikkeling is het Bodemloket van de Rijksoverheid en noord-brabant.omgevingsrapportage.nl geraadpleegd. Binnen het plangebied zijn geen bodemverontreinigingen bekend en is daarmee te gebruiken als zonneveld. Voor aanvang van het plan voert Sunvest een bodemonderzoek uit conform NEN5740. Tussentijds wordt de bodemkwaliteit in de gaten gehouden door betrokken beheerpartijen. Na afloop van het project levert Sunvest de gronden weer op in dezelfde staat als voor aanvang van het project op basis van de NEN 5740.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- De normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen.
- Bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd.
- Op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij

ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

De VNG heeft inzake bedrijven en milieuzonering richtafstanden voorgeschreven ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Zonnevelden met een elektrisch vermogen boven de 50 MW vallen onder de categorie elektriciteitsproductiebedrijven. Voor transformatorstations met een vermogen minder dan 10 MVA geldt voor het voorkomen van geluidhinder een richtafstand van 30 meter. Transformatorstations met een vermogen tot 100 MVA geldt een richtafstand van 50 meter. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies (zoals burgerwoningen).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Het zonneveld vormt geen hinder voor geluidsgevoelige bestemmingen. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast komen er in het plangebied circa 10 transformatorstations met elk een vermogen van 6 MVA en een klantstation te staan. Deze worden op een minimale afstand van 50 meter geplaatst. Zo vormen de aanwezige installaties geen geluidshinder voor omliggende woningen en bestemmingen. Dit is weergegeven in figuur 22. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

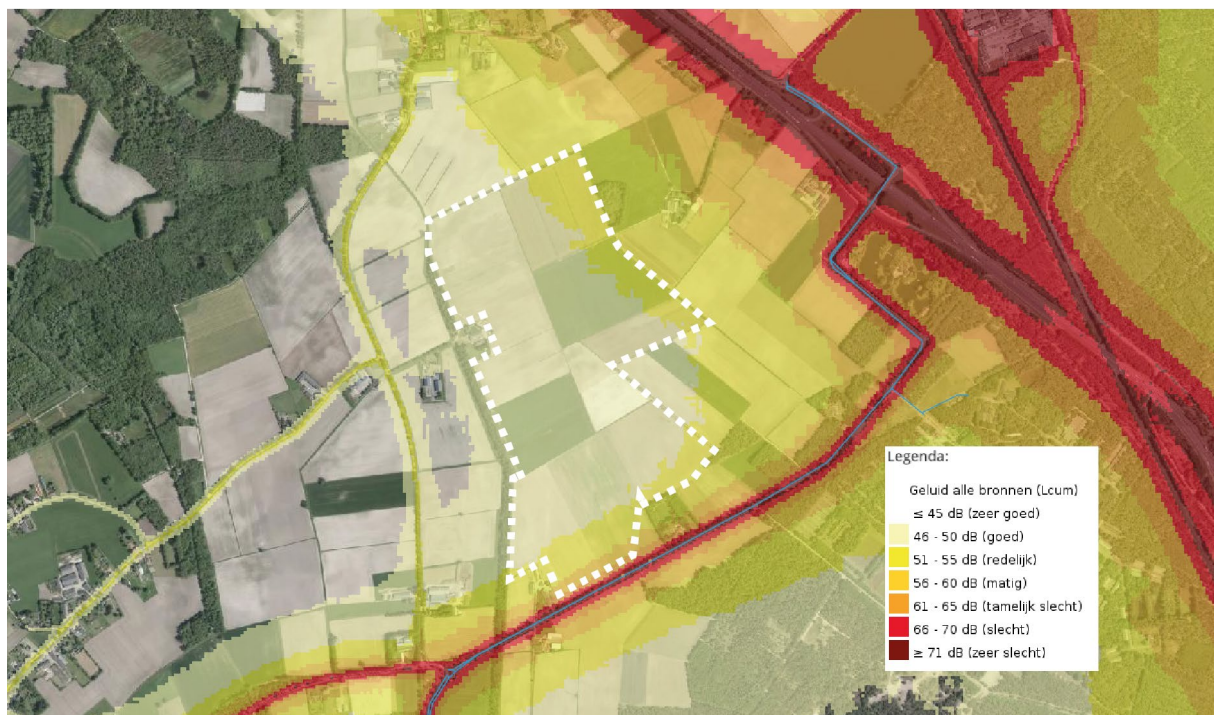
Figuur 202. Richtafstanden vanaf omliggende (bedrijfs- en burgerwoningen).

Geluidsreflectie

Hierboven is aangegeven dat de installaties welke geluid produceren niet zorgen tot geluidshinder. Hieronder wordt ingegaan op het effect van het zonnepark op de reeds aanwezige geluidsbelasting. Hiervoor is de Randweg Oost relevant. De Randweg Oost betreft een 80 km/u-weg, waarlangs het projectgebied is gelegen. Onderstaande afbeelding geeft de geluidsbelasting van al het verkeer (weg-, vlieg- en treinverkeer) in Nederland weer. Ter plaatse van het voorgenomen zonnepark is voor een groot deel te spreken over een goede (46-50 dB) geluidsbelasting. Nabij de Randweg Oost is de geluidsbelasting hoger, vanwege de aanwezigheid van een 80 km/u-weg. Voorliggend zonnepark kan het geproduceerde geluid zowel blokkeren als verder dragen, afhankelijk van de oriëntatie en hellingshoek van de pv-panelen.

Vanwege de oriëntatie en hellingshoek van de panelen, wordt geluid omhoog gereflecteerd. Daarnaast wordt de geluidsbelasting van de Randweg Oost gedempt doormiddel van de landschappelijke inpassing aan de randen en in het plangebied. De pv-panelen worden in rijen parallel aan elkaar geplaatst zodat de ene rij afschermend werkt ten opzichte van de achterliggende rij met panelen. Er zal dus vrijwel geen waarneembare geluidsreflectie voor de omgeving zijn.

Uit eerdere onderzoeken, waaronder een door Peutz uitgevoerd onderzoek³, is tevens gebleken dat de geluidsbelasting met maximaal 0,2 dB kan toenemen en dat dit als verwaarloosbaar wordt geacht. In het hierboven benoemde onderzoek was sprake van een zonnepark nabij een snelweg, terwijl voorliggende locatie uitgaat van de ligging naast een 80 km/u-weg. De geluidsbelasting van de Randweg Oost is in relatie tot de snelweg een stuk lager. Voor wat betreft het aspect geluidreflectie wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

Figuur 23. Geluid in Nederland(Lcum) (bron: Atlas leefomgeving).

³ https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0296.BGBKampbroek5-VG01/b_NL.IMRO.0296.BGBKampbroek5-VG01_bd10.pdf

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekenende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). Om te berekenen of de ontwikkeling met het aantal verkeersbewegingen een negatieve impact heeft op de luchtkwaliteit, is er een NIBM-tool ontwikkeld. In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De NIBM-tool is geraadpleegd om te berekenen in welke mate de ontwikkeling bijdraagt aan een vermindering van de luchtkwaliteit. Bij een dagelijks aantal verkeersbewegingen van 800 (waarvan 5% vrachtverkeer) is de ontwikkeling 'niet in betekenende mate'. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling een zonneveld betreft, zijn er alleen verkeersbewegingen merkbaar tijdens de aanlegfase. Deze brengt een toename van het aantal verkeersbewegingen met zich mee. Hierbij blijft het aantal ruimschoots onder de 800 per dag. Na deze fase is er een daling van het aantal verkeersbeweging naar de huidige situatie. Alleen voor onderhoud en beheer zijn tijdig een te verwaarlozen aantal verkeersbewegingen.

De voorgenomen ontwikkeling leidt daarmee niet tot een vermindering van de luchtkwaliteit. Aannemelijk is dat een onderzoek naar de luchtkwaliteit niet behoort tot de noodzaak. Het onderdeel 'stikstofdepositie' wordt behandeld in paragraaf 4.2.2.

5.5 Lichtreflectie

Het zonneveld wordt op een landschappelijke manier ingepast, binnen oude structuren van het landschap. Rondom het plangebied worden struweelstroken aangelegd. Deze zijn van een zodanige hoogte dat de zonnepanelen niet zichtbaar zijn voor de directe omgeving. Daarnaast zijn de zonnepanelen in een hellingshoek geplaatst. Reflectie is alleen in een kleine hoek mogelijk, aangezien het licht naar boven wordt weerkaatst. Ook beschikken de zonnepanelen over een anti-reflectie folie of coating, waarmee reflectie tijdens normale weersomstandigheden wordt voorkomen. Gezien de positionering van de zonnepanelen, de groenstroken rondom het gebied en het type zonnepanelen ontstaat hier geen hinder voor omwonenden of passanten (verkeer op de Randweg-Oost, vanaf de A2, wandelaars en fietsers) met betrekking tot lichtreflectie.

5.6 Elektromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (iT). De GGD adviseert om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren. Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonneveld door de afstand van een zonneveld tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 iT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen wordt ruimschoots voldaan aan de advieswaarde van 0,4 iT.

In het RIVM 'Verkenning van extreem-laagfrequente (ELF) magnetische velden bij verschillende bronnen' (RIVM-rapport 609300011/2009) wordt aandacht besteed aan elektromagnetische velden als gevolg van de

aanwezigheid van transformatorstations. De sterkte van deze velden neemt sterk af wanneer de afstand tot de bron groter wordt. Uit het onderzoek blijkt dat 0,4 μ T wordt bereikt op een afstand van maximaal 7 meter van onderzochte transformatorstations.

5.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

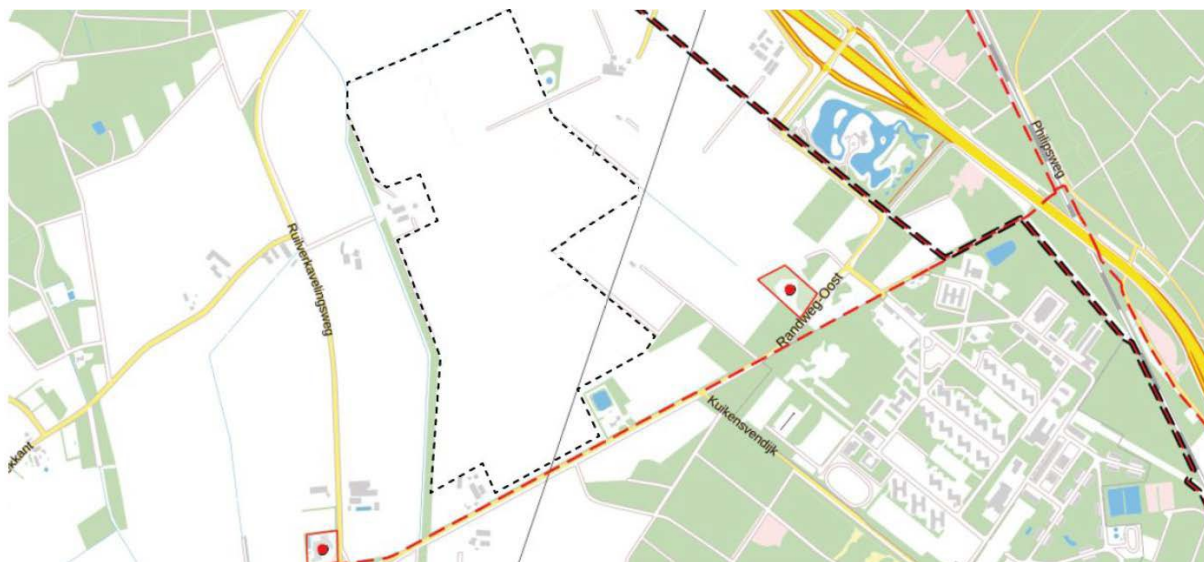
Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een degelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagen, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

Om in beeld te brengen of er in het plangebied, of in de nabijheid daarvan, risicobronnen (productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen) aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd (figuur 24). Hierop is zichtbaar dat er een gastransportleiding van de Gasunie langs de zuidzijde van het projectgebied loopt. Voor deze leiding is geen risicoafstand aangegeven. Zonnepanelen en transformatoren worden op een afstand van in ieder geval 12 meter geplaatst van deze leiding. Op circa 500 meter ten westen van het plangebied ligt een PRB-leiding met een risico-omleiding. Het plangebied ligt ruimt buiten deze kaders. Aangegeven met een rode stip zijn twee risicobronnen met de aanwezigheid van 'overige' gevaarlijke stoffen. Deze bestemmingen liggen op een afstand van meer dan 275 meter van het plangebied. Hiermee vormen deze twee risicobronnen geen gevaar voor het zonneveld.

Figuur 214. Uitsnede risicokaart met plangebied (bron: risicokaart.nl).

In het kader van de veiligheid worden op het zonneveld maatregelen genomen in overleg met gemeente, brandweer en belanghebbende organisaties, zoals Gasuni. Zo wordt het zonneveld in ieder geval goed ontsloten, afgesloten voor onbevoegden en worden de constructies geaard.

Een zonneveld is geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonneveld een inrichting dat energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een hek rondom het zonneveld. Dit hekwerk is 2 meter hoog en staat op ruime afstand van de zonnepanelen waardoor onbevoegde personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt het zonneveld niet openbaar toegankelijk. De Het park is enkel middels een afgesloten poort te betreden ten behoeve van regulier beheer en onderhoud. Daarnaast is een bij het hekwerk een sleutelkast aanwezig, waarvan verschillende organisatie, zoals de brandweer, de code hebben om toegang te krijgen tot het zonneveld. Het zonneveld is daarmee niet toegankelijk voor het publiek. Daarnaast wordt het park geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds aangelegd.

5.8 Kabels en leidingen

In de buurt van het plangebied bevinden zich mogelijk een aantal kabels en leidingen die mogelijk een belemmering zijn voor het zonneveld.

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is er een klic-melding aangevraagd. Uit de resultaten van deze klic-melding blijkt dat er een aantal kabels en leidingen aanwezig zijn in het plangebied. Met de relevante partijen is contact geweest en heeft afstemming plaatsgevonden. Met de technische uitwerking van het voorgenomen zonneveld is dus rekening gehouden met de aanwezigheid van deze kabels en leidingen. Daarnaast vindt er verdere afstemming met o.a. Tennet, Gasunie, Enexis en Brabant Water plaatst ten behoeve van kabels en leidingen. Hiermee vormen kabels en leidingen geen belemmering voor het zonneveld.

5.9 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast.

Milieuozonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuozonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonneveld levert geen hinder of gevaar op voor omliggende bedrijven en wooneenheden. Er worden transformatoren en omvormers geplaatst. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuozonering' valt de voorgenomen ontwikkeling onder de categorie 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tussen de 10 en 100 MVA'. De grootste richtafstand is die van geluid en bedraagt 50 meter. Voor de omvormers is de vergelijking gemaakt met de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter.

Geadviseerd wordt om minimaal de richtafstand van 50 aan te houden om uit te sluiten dat de omvormers en transformatoren hinder kunnen veroorzaken voor omliggende functies. In de planuitwerking is dit het geval, zie hiervoor figuur 22. Hiermee past het plan binnen de geldende regelgeving.

5.10 Verkeer en parkeren

De realisatie van het zonneveld heeft geen grote impact op de verkeers- en parkeerbelasting in het gebied. Alleen in de aanleg- en ontmantelingsfase is er een tijdelijke verhoging van het aantal verkeersbewegingen. Tijdens de beheer- en onderhoudsmomenten is het aantal verkeersbewegingen zeer beperkt. In deze perioden wordt het plangebied op een veilige manier ontsloten via de Rijksweg 2. Op het terrein van het plangebied wordt, ten behoeve van bouwverkeer, ruimte gecreëerd voor het parkeren van enkele voertuigen. Parkeren ten behoeve van beheer en onderhoud vindt plaats binnen het zonneveld buiten het zicht van omwonenden.

5.11 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben, ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt erop neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze aangeeft of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een m.e.r. gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het project maakt een (tijdelijke) functiewijziging naar een zonneveld mogelijk. Dergelijke ontwikkelingen zijn geen onderdeel van de D-lijst van het Besluit m.e.r. Een m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. is niet benodigd voor het voorgenomen plan. Uit jurisprudentie⁴ is gebleken dat een zonneveld niet kan worden aangemerkt als een 'industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water' (cat. D 22.1), omdat een zonneveld geen thermische (verbrandings)installatie betreft. In een zonneveld wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie.

Daarnaast is uit diezelfde uitspraak gebleken dat een zonneveld evenmin kan worden aangemerkt als een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (cat. D 11.2). Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Een zonneveld kan naar het oordeel van de Afdeling niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van een zonneveld in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting.

Om visuele hinder en landschappelijke aantasting te beperken dan wel te voorkomen is een landschappelijk inrichtingsplan opgesteld, zoals in paragraaf 2.2 en 2.3 en bijlage 1 is toegelicht. In hoofdstuk 4 en 5 is onderbouwd dat er geen belemmeringen zijn wat betreft milieu- en omgevingsaspecten.

De conclusie is dat er geen belangrijke nadelige gevolgen zijn voor het milieu. Een nadere analyse in de vorm van een aanmeldnotitie voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling is vanwege het ontbreken van de activiteit in de D-lijst van het Besluit m.e.r. niet noodzakelijk.

5.12 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

⁴ Zie: ABRvS 14 augustus 2019, ECLI:NL:RVS:2019:2770.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan. De ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid worden omschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In de voorgaande hoofdstukken is omschreven op welke manier het voorgenomen plan past binnen het relevante overheidsbeleid. Hieruit is gebleken dat er voor de uitvoering van het project geen ruimtelijke en milieukundige belemmeringen zijn. Op dit aspect is het project dan ook uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.3.1 Omgevingsproces

Sunvest betreft vanaf het begin de omgeving en belanghebbende organisaties om deze om feedback te vragen. Het omgevingsproces wordt in paragraaf 2.2.7 en het separaat bijgevoegde participatieplan (bijlage 2) toegelicht.

7.3.2 Vooroverleg

In het kader van artikel 3.1.1 Bro wordt het plan voorgelegd aan de vooroverlegpartners, waaronder:

Het Rijk

In het kader van de Rijkscoördinatieregeling wordt afstemming gevoerd met het Rijk (Ministerie van Economische Zaken & Klimaat) inzake het buiten beschouwing laten van de Rijkscoördinatieregeling

Provincie Noord-Brabant

Het plan wordt voor vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, toegezonden aan de provincie Noord-Brabant. Daarnaast is de provincie Noord-Brabant verzocht in te stemmen met het verzoek tot overdragen van het bevoegd gezag inzake de Rijkscoördinatieregeling.

Waterschap de Dommel

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling is afstemming geweest met het Waterschap de Dommel. In overleg met Waterschap De Dommel is gekozen het gebied klimaatadaptiever in te richten. Een 30 meter breed plas- en draslandschap wordt gecreëerd en vervangt de watergang aan de noordzijde van het gebied. In het plas- en draslandschap wordt een meanderende beek gegraven, zoals hier in het verleden ook bestond. Het plas- en draslandschap biedt bij hevige regenval ruimte om water op te bergen en breidt de 'overvloeigebieden' uit. Tevens versterkt het de biodiversiteit aan de watergang en zorgt het in drogere perioden voor een aanbod van water. Een vlonderpad over het plas- en draslandschap en bijbehorende educatieve borden zijn een recreatieve aanvulling.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

6.4.1 Kostenverhaal gemeente

Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten, waarin onder andere het verhalen van eventuele planschade wordt geregeld. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

6.4.2 Financiering zonnenveld

De realisatie van het zonnenveld doet Sunvest voor eigen rekening en risico. Hierbij is het wel noodzakelijk dat het zonnenveld in de nabijheid wordt aangesloten op het net. Hiertoe heeft afstemming plaatsgevonden en zal verdere afstemming noodzakelijk zijn. Ook is er met de huidige energiemarkt SDE++ subsidie noodzakelijk, die kan worden aangevraagd nadat een omgevingsvergunning voor de realisatie van het zonnenveld is verleend. In de toekomst kunnen afnameovereenkomsten voor de elektriciteit van het zonnenveld, zogenaamde Power Purchase Agreements (PPA), de rol van de SDE++ subsidie overnemen in de toekomst.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

Bijlage 1 – Landschappelijk inpassingsplan

Bijlage 2 – Participatieplan Aardbrandsven

Bijlage 3 – Quicksan Wet natuurbescherming

Bijlage 4 – Voortoets Natura 2000

Bijlage 5 – Stikstofrapportage

Bijlage 6 – Archeologisch bureauonderzoek

Bijlage 7 – Technische tekeningen

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl